A°. 1821. N°. 47.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, den 24 NOVEMBER, 1821.

Publikatie.

Wij GODERT ALEXANDER GERARD PHILIP BARON VAN DER CAPELLEN, *Groot-Kruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, enz., enz., enz.*

IN RADE.

Aan allen die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doen te weten:

ALZOO het Z. M. den Koning behaagd heeft, op den 16den januarij dezes jaars, te nemen het volgend besluit:

WIJ WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

In aanmerking nemende, dat herhaaldelijk, door reeders en andere belanghebbenden bij den handel op *Java*, aanzoeken gedaan zijn, om guldens op 's Rijks munt te doen vervaardigen, bestemd om derwaarts te worden uitgevoerd;

Op de voordragt van Onze Ministers van Financien en voor het Publicke Onderwijs, de Nationale Nijverheid en de Kolonien.

Hebben besloten en besluiten;

Art. 1. De nederlandsche guldens en derzelver onderdeelingen, de zilveren stukken van *drie* guldens, de koperen stukken van *eenen* cent, en van *eenen halven* cent, zoo ook de gouden stukken van tien guldens, verordeneerd bij de wet van den 28sten september 1816, tot regeling van het Nederlandsch muntwezen zullen in geene van 's Rijks overzeesche bezittingen mogen worden ingevoerd, noch aldaar gangbaar zijn, of in eenige publieke kassen binnen dezelve mogen worden aangenomen.

2. Ten gerieve van den nationalen koophandel en ten dienste van 's Rijks overzeesche bezittingen, zullen nogtans worden gemunt stukken van eenen gulden en van drie guldens, welke aldaar gelijkelijk met, en op denzelfden voet, als de oude generaliteits guldens en drie guldens, gangbaar zullen wezen.

3. Deze stukken van eenen gulden en van drie guldens zullen, in de gehalte, het gewigt, de grootte en den beeldenaar, gelijk zijn aan den nederlandschen gulden en aan het stuk van drie guldens, bij de wet van den 28sten september 1816 verordonneerd, met dit verschil alleen;

1°. Dat, op de keerzijde van den gulden, het wapenschild met de kroon zal zijn van gelijke grootte als dat van de keerzijde van den nederlandschen halven gulden, en dat, in plaats van de woorden 100 cents, op den nederlandschen gulden voorkomende, onder het wapenschild zullen worden geplaatst de woorden *Nederlandsch Indie.*

2° Dat, op de keerzijde van het drieguldensstuk, het wapenschild met de kroon zal zijn van gelijke grootte als dat van de keerzijde van den nederlandschen gulden en dat almede onder hetzelve zullen worden geplaatst de woorden *Nederlandsch Indie.*

4. De vervaardiging van voorschrevene stukken van eenen gulden en van drie guldens, voor 's Rijks Overzeesche bezittingen bestemd, zal plaats hebben in 's Rijks munthuizen, op den voet en volgens de instructien, bij Ons besluit van den 22sten mei 1818, n°. 89, aan den muntmeester te Utrecht voorgeschreven, met betrekking tot den muntslag van nederlandsche guldens en drie guldens, voor rekening van particulieren.

5. De gene Onzer onderdanen, welke eene partij der meergemelde guldens of drie guldens-stukken, ten uitvoer naar 's Rijks bezittingen in Oost of West-Indiën, voor zijne rekening wenscht te doen vervaardigen, zal daartoe, met opgave der kwantiteiten en van de nederlandsche schepen, met welke hij zich verbind, den uitvoer derwaarts te bewerkstelligen, schriftelijk verzoek inleveren bij het kollegie van raden en generaalmeesteren der munt, te Utrecht, hetwelk word gemagtigd, om, zoo dikwijls zulks, zonder verachtering van den dienst voor 's Rijks eigene muntingen, kan geschieden, dusdanige verzoeken in te willigen.

En zijn Onze Ministers van Financien en voor het Publiek Onderwijs, de Nationale Nijverheid en de Kolonien, belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan Onzen Minister van Staat, belast met de Generaale Directie der ontvangsten en aan de Algemeene Rekenkamer, tot informatien en narigt respectivelijk.

(*Geteekend*) WILLEM.

Van wegen den Koning,

(*Geteekend*) J. G. DE MEIJ VAN STREEFKERK.

Zoo is het dat Wij hebben goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Dit Besluit, ter achtervolging van de daarin vervatte bepalingen, bij deze Onze publikatie bekend te maken en tevens ter algemeene kennisse te brengen, dat volgens aanschrijving van Zijne Excellencie den Minister voor het Publiek Onderwijs, de Nationale Nijverheid en de Kolonien, de nieuwe bij voorsz. besluit voor Nederlandsch Indië verordeneerde muntstukken, met geen en letter-rand, maar met eene karteling zullen zijn voorzien.

Ten tweede. Tot het inwerking stellen van hetzelve besluit, en om de alhier reeds bestaande bepalingen daarmede in overeenstemming te brengen, vast te stellen, dat met alteratie en ampliatie in zoo verre van de publikatie van Kommissarissen Generaal van den 14 januarij 1817 (staatsblad no. 4) het nieuwe aantemunten Nederlandsch Indisch drie guldens-stuk, mitsgaders het oude drie guldens stuk zoo als dit tot dus verre in Nederland in omloop is geweest, bij 's lands kassen zal worden ontvangen en uitgegeven tegen de waarde van drie enkelde Indische guldens of 360 duiten.

En op dat niemand, hiervan onwetenheid voorwende, zal deze alomme worden afgekondigd en aangeplakt in de Nederduitsche, Inlandsche en Chinesche talen.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere kollegien en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, den dertienden november, des jaars een duizend acht honderd een-en-twintig.

VAN DER CAPELLEN.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De algemeene secretaris,

P. MERKUS.

EXTRACTEN uit het register der handelingen en besluiten van den Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.

Donderdag den 11den october 1821.

Gelezen, twee missives van den kommandant en directeur der koloniale marine, d. d. 3den augustus j. l., daarbij naar aanleiding van eenen aan denzelven door den algemeenen secretaris, op last van den Gouverneur Generaal geschreven brief, en daarbij gevoegde nota, en ten gevolge van de door de ondervinding bewezene ongenoegzaamheid, van de tegenwoordige inrigting der koloniale marine, om de zeerooverij tegen te gaan, eenige veranderingen daaromtrent voordragende; hoofdzakelijk nederkomende op het uitbreiden van het aantal gewapende inlandsche vaartuigen langs de kusten van Java, en het daarstellen van eene afscheiding tusschen deze, en de regelmatige oorlogsvaartuigen der koloniale marine, onder bepaling dat gemelde inlandsche vaartuigen, zullen worden geplaatst, onder de bevelen der respective residenten.

Gezien de schriftelijk consideratien der onderscheidene residenten op dit ontwerp.

En in aanmerking nemende dat in waarheid de koloniale marine, zoo als dezelve thans is ingerigt, niet kan gezegd worden, op eene voldoende wijze te strekken, tot tegengang der zeerooverij, en dat dezelve dus een van de voornaamste doeleinden harer oprigting mist.

Dat dit hoofdzakelijk moet worden toegeschreven *eensdeels*, aan de ongenoegzaamheid van het thans in dienst zijnde getal vaartuigen, om alle de bedreigde punten der kust te bezetten, *anderdeels*, aan den aard der vaartuigen zelfs, als zijnde of te groot om de prauwen der zeeroovers in de nabijheid der kusten en droogten te vervolgen, dan wel ongeschikt, om zich op het voorbeeld der zeeroovers van riemen te bedienen, of wel te klein, om met eenen ondernemenden en moedigen vijand, met voordeel te kunnen kampen.

Dat het ondoelmatig schijnt, te beproeven om deze ongelegenheid uit den weg te ruimen, door eene vermeerdering der reeds bestaande roeikanonneerbooten en peniches, om dat die vaartuigen, hoezeer geschikter tot vervolging der zeeroovers, dan vroeger gebezigde modellen, echter als een gevolg van de geringe ruimte, welke dezelve aanbieden, aan geene europeanen kunnen tot verblijf strekken; en dus geheel en al door inlanders zouden dienen bemand te worden, in welk geval het te vrezen zoude zijn, dat dezelve weinige diensten zouden bewijzen, om dat de manschappen, welke voor de koloniale marine worden aangeworven, doorgaans weinig vertrouwen verdienen; door de wijze waarop die werving geschiedt, en waaromtrent niet dan zeer bezwaarlijk, voorzieningen te maken zijn.

Dat daar te boven, eene verdere uitbreiding der koloniale marine, eene aanzienlijke vermeerdering van uitgaven zoude na zich slepen, hetwelk zoo veel doenlijk behoort te worden vermeden.

En, dat het eindelijk nog twijfelachtig is, of, onafhankelijk van de reeds opgenoemde zwarigheden, eene vermeerdering der regelmatige koloniale zeemagt, het gewenschte oogmerk zoude bereiken, om dat de berigten van zeevarenden en kustbewoners omtrent het aanwezen van zeeroovers, meestal in de eerste plaats gerigt wordende tot de burgerlijke autoriteiten, dezelve in vele gevallen te laat aan de divisie- en scheeps-kommandanten der koloniale marine worden overgebragt, om daarvan een doelmatig gebruik te kunnen maken, zoodat het te voorzien zoude zijn, dat, zoo als thans plaats heeft, de kruissers bijna altoos nuttelooze togten zouden doen.

Dat het daarentegen verkieslijk schijnt, om afgescheiden van de regelmatige oorlogs-vaartuigen welke zullen worden noodig geacht, een aantal snelle, inlandsche vaartuigen voor den dienst der kusten van Java te bestemmen, om geheel te worden bemand met vertrouwde inlanders, in de onderscheidene residentien, onder het naauwkeurig toezigt der inlandsche

hoofden aan te nemen, en voorts geplaatst onder het onmiddelijk gezag der residenten, voor welke inrigting de volgende gronden pleiten:

a. Dat die vaartuigen op alle punten der kust verdeeld zijnde, dadelijk zullen kunnen gebruik maken van de berigten welke bij de residenten inkomen, omtrent het aanwezen van zeeroovers.

b. Dat dezelve bemand zijnde, met inlanders en hoofden, door de residenten en regenten zelve gekozen, er eene meerdere waarborg voor de trouwe en goede diensten dier manschappen zal bestaan, dan wanneer in de bemanning dier vaartuigen door eene gewone werving wordt voorzien.

c. Dat het onderhoud van inlandsche vaartuigen op de inlandsche wijze getuigd, reeds op zich zelf minder kostbaar, dan dat van reguliere kanonneerbooten, ook nog minder bezwarend voor de schatkist zal zijn, omdat de residenten daarop een nauwer toezigt zullen kunnen houden, dan de directie der marine kan uitoefenen, over de wijd en zijd verspreide vaartuigen onder haar beheer geplaatst, en

d. Dat inlandsche vaartuigen van een goed model, en op eene doelmatige wijze door grootere en reguliere orlogsvaartuigen ondersteund, eene meerdere geschiktheid tot het vervolgen en bereiken der zeeroovers zullen hebben, dan aan eenig europeesch maakfel, onder de bestaande plaatselijke omstandigheden kan worden gegeven.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Te bepalen, gelijk wordt bepaald bij deze:

1°. Tot beteren tegengang van de meer en meer toenemende zeerooverij, zullen langs de kusten van het eiland Java worden gestationeerd een aantal snelle, gewapende, inlandsche vaartuigen, met inlanders bemand, en geplaatst onder het onmiddelijke toezigt en gezag der respective residenten.

2°. Het getal dier kruisprauwen zal zijn als volgt:

Voor de residentie	*Bantam*	3
„ „	*Batavia*	2
„ „	*Krawang*	3
„ „	*Cheribon*	1
„ „	*Tagal*	2
„ „	*Pekalongang*	2
„ „	*Samarang*	2
„ „	*Japara & Joana*	3
„ „	*Rembang*	3
„ „	*Grisſée*	3
„ „	*Madura en Sumanap*	2
„ „	*Passarouang*	2
„ „	*Bezoekie*	4
„ „	*Banjoewangie*	2
	of te zamen	34.

3°. Deze kruisprauwen zullen van landswege worden voorzien van de navolgende wapenen:

Een 3 of 4 ponds kanon.
Vier of meer draaibassen.
Zes geweren.
Zes pieken.

En voorts voor elk man die aan boord is, een *klewang* of inlandsch zijdgeweer, en een *assagai* of werpspies.

4°. De kruisprauwen zullen worden bemand, elk met een inlandsch hoofd, een joeroemoedi, en twee en twintig inlandsche zeevarenden.

5°. De bezoldiging dier bemanning zal zijn als volgt:

Voor de hoofden der kruisprauwen	*f* 20:	's mds.
„ „ joeroemoedies	12:	„
„ „ matrozen	8:	„

Mitsgaders de gewone verstrekking van rijst, zout en olie, welke aan inlandsche zeevarenden is toegestaan; onder bepaling voorts, dat de hoofden en joeroemoedies en de zoodanige der matrozen als voor het bewaken en repareren der prauwen worden noodig geoordeeld, hunne bezoldigingen en verstrekkingen, het gansche jaar door zullen genieten; doch dat de overige matrozen gedurende de maand n dat de vaartuigen zijn opgelegd, alleen regt zullen hebben op hunne rantsoenen, en een vierde hunner gagie, en dan nog alleen onder de mits, dat zij in afwachting van de weder in dienststelling der vaartuigen, daarvoor disponibel blijven.

6°. De hoofden en verdere bemanning der kruisprauwen zullen door de residenten, met overleg der regenten, met de meeste zorg worden gekozen uit den bloem van het zeevarende gedeelte der kustbewoners, zoo veel mogelijk daartoe nemende; Maleijers, Boeginezen of Sumbawarezen, en, in allen geval lettende om niet dan goede, bekende, en zooveel doenlijk gezetene manschappen te nemen, op dat hunne achterblijvende betrekkingen, ten waarborg kunnen dienen voor hunne trouw.

7°. De residenten zullen de bevoegdheid hebben, om gedurende de afwezigheid der opvarenden, een gedeelte hunner soldijen, te betalen aan hunne achterblijvende huisgezinnen.

8°. Aan de opvarenden der kruisprauwen zal een billijk aandeel worden gegeven, in allen buit, welke zij van de zeeroovers nemen, onverminderd de speciale belooningen welke het gouvernement zich reserveert om aan hen toeteleggen, wanneer uitstekende diensten door hen worden bewezen.

9°. De kruisprauwen zullen zoo veel mogelijk in smaldeelen, of op eenen korten afstand van elkander kruisſen, en zulks op de navolgende stations, welke bij deze voor hen worden bepaald:

1°. De kruisprauwen van de residentien *Bantam* en *Batavia*, van de *Straat Sunda*, den *St. Nikolaas-hoek* en de *Lamponsche kust* tot aan den hoek van *Sidarie*.

2°. De kruisprauwen van de residentie *Krawang* van den hoek van *Sidarie* tot *Tanjong-Tana*.

3°. De kruisprauwen van *Cheribon* en *Tagal* van *Tanjong-Tana* tot op de hoogte van *Oeloedjamie*.

4°. De kruisprauwen van *Pekalongang* en *Samarang* en een van die van *Japara*, van *Oeloedjamie* tot aan het uiteinde van het westelijk voorland van *Japara*.

5°. De overige kruisprauwen van *Japara* en *Joana*, en een van die van *Rembang* langs de Oost-kust van het voorland van *Japara*, tot aan den hoek van *Bonang*.

6°. De overige kruisprauwen van *Rembang*, mitsgaders die van *Grisſée* van den hoek van *Bonang*, tot die van *Ouwer-Owver*, en vervolgens oostwaarts tot aan *Oedjong-Panka*.

7°. De kruisprauwen van *Madura*, *Passourouang* en *Bezoekie* in den ganschen inham, besloten tusschen het oosteinde van *Madura* en kaap *Sandana*, daaronder begrepen de *Kengiansche* en andere daaromstreeks liggende kleine eilanden, en

8°. De kruisprauwen van *Banjoewangie*, van kaap *Sandana* verder oostwaards tot aan *Coenong-Ikan*.

10°. Tot ondersteuning van de kruisprauwen zullen reguliere oorlogsvaartuigen worden gedesigneerd om elk der volgende vaste kruisposten te bezetten, zoo lang de zeeroovers zich op de kust van java vertoonen.

1°. Post van de *Straat Sunda* en de *Lamponsche kust*, tot aan den hoek van *Indramaijo*.

2°. Post van den hoek van *Indramaijo*, tot dien van *Japara*.

3°. Post van den hoek van *Japara*, tot aan *Oedjong Panka*.

4°. Post van den inham besloten tusschen het oostlijk uiteinde van *Madura* en kaap *Sandana* met de daaromstreeks liggende kleine eilanden, en voorts *Staat-Balie*.

11°. De hoofden der kruisprauwen zullen door den Gouverneur Generaal, op de voordragt der residenten benoemd, en voorzien worden van akten van aanstelling in de Nederduitsche en Javasche of Maleidsche talen geschreven, welk zij ten allen tijden zullen moeten bij zich aan boord hebben.

12°. Elke kruisprauw zal door den resident wien zulks aangaat, voor iederen kruistogt, worden voorzien van eenen lastbrief in de Nederduitsche en Javasche of Maleische talen geschreven, welke zal moeten bevatten, niet alleen de bevelen die aan den gezaghebber zijn gegeven, maar ook eene korte beschrijving van het vaartuig, met opgave van het getal manschappen en van de hoeveelheid en de soort van wapenen, die zich aan boord bevinden.

13°. De residenten zullen elkander steeds kennis geven van de bewegingen der kruisprauwen, van de goederen welke dienen gecouvoieerd te worden, van de berigten welke omtrent het aanwezen van zeerovers inkomen, en van al wat verder vereischt wordt om de togten der kruisprauwen op eene doelmatige wijze te bestieren, en het noodige verband tusschen dezelven te bewaren; wordende algemeen bepaald, dat de residenten de bevoegdheid zullen hebben, om van de kruisprauwen zoodanig gebruik te maken, als zij ten meesten nutte van 's lands dienst zullen vermeenen te behooren; altoos in het oog houdende, dat het voorname oogmerk van de inrigting is, de tegengang der zee-roovverij; een doel zoo belangrijk en gewigtig, dat de Gouverneur Generaal vertrouwt, dat van den kant der residenten niets zal worden gespaard, om door onderlinge medewerking alle daaraan nadeelige botsingen voor te komen, of uit den weg te ruimen; en alles waaromtrent niet in de algemeene bepalingen, bij dit besluit voorkomende, mogt zijn voorzien, ten meesten nutte van 's lands dienst te regelen.

14°. Wanneer houtvlotten of andere eigendommen van den lande moeten worden geconvoijeerd, zal door vroegtijdige kennisgave en afspraak, gezorgd worden, dat de kruisprauwen zich niet behoeven te verwijderen van de in § 9 bepaalde stations, maar dat zoodanige convooijen zonder vertraging, door de eene aan de andere station worden overgegeven.

15°. De prauwen van elke station, zullen ten minste tweemaal in de maand, of meermalen, zoo dezelve niet op eene andere wijze worden gebruikt, gezamenlijk en vereenigd, al de punten bezoeken van de hun in § 9 aangewezene kruispost. Hierin zal communicatief te werk worden gegaan, met de kommanderende officieren der oorlogs-vaartuigen op de respective stations geplaatst; aan welke dan ook in het algemeen alle die informatien zullen worden gesuppediteerd, welke vereischt worden om hen in staat te stellen om op de krachtigste wijze, het oogmerk van de oprigting der kruisprauwen te helpen bereiken

16°. De kruisprauwen zullen zich zorgvuldiglijk van het kwellen der vreedzame handelaren onthouden, en hun integendeel alle hulp en bijstand verleenen, sub poene van strengelijk te worden gestraft. Ten einde met meer gemak alle overtredingen welke daaromtrent mogten begaan worden, te kunnen ontdekken, zullen dezelve de ondergenoemde vaste nummers bekomen, welke ter grootte van ten minste twee voet, met zwarte verf in het zeil en op een zigtbaar gedeelte van het vaartuig, zullen worden geplaatst, te weten:

De kruisprauwen van	*Bantam*	no 1 2 en 3
„ „ „	*Batavia*	4 en 5
„ „ „	*Krawang*	6 7 en 8
„ „ „	*Cheribon*	9
„ „ „	*Tagal*	10 en 11
„ „ „	*Pekalongang*	12 en 13
„ „ „	*Samarang*	14 en 15
„ „ „	*Japara en Joana*	16, 17 en 18
„ „ „	*Rembang*	19, 20 en 21
„ „ „	*Grisſée*	22, 23 en 24
„ „ „	*Madura*	25, en 26
„ „ „	*Passarouang*	27, en 28
„ „ „	*Bezoekie*	29, 30 31 en 32
„ „ „	*Banjoewangie*	33 en 34

De residenten zullen toezien dat die nummers, zoo dikwijls zulks noodig is, worden vernieuwd.

17°. Bij den aanvang der west mousson, of zoodra de roovers de kusten van Java verlaten hebben, zullen alle kruisprauwen, dadelijk in de daartoe geschikte rivieren of kreken op strand gehaald, overdekt, en gerepareerd worden, om tegen het einde der west-mousson hunne stations te hervatten. In dien tusschen tijd zullen de wapens aan wal in bewaring genomen, en almede in behoorlijken staat gebragt worden. Terwijl voorts de manschappen zullen worden afgedankt, met uitzondering van de hoofden, joeroemoedies, en zoo vele matrozen als worden noodig geacht om de vaartuigen te repareren en te bewaken.

18°. Op den eersten maart van elk jaar zullen alle de kruisprauwen, langs de gansche kust, gereed moeten zijn voor den activen dienst, en op dat tijdstip zal de kommandant en directeur der koloniale zeemagt eene inspectie-reize doen, om zich van den goeden staat dier vaartuigen te verzekeren. Tot dat einde zullen de kruisprauwen van elke residentie moeten zijn verzameld op eene geschikte plaats, aan den kommandant en directeur voornoemd door de respective residenten op te geven.

19°. Het militair departement zal zorgen, dat op de aanvragen door de residenten aan de respective kommandanten der afdeelingen te doen, de benoodigde ammunitie voor de kruis prauwen, ten allen tijde, worde verstrekt.

Ten tweede. Enz.

Ten vijfde. Te bepalen, dat voor zoo veel de plaatselijke omstandigheden zulks gedoogen, in alle buiten bezittingen alwaar kleine vaartuigen tot beveiliging der kusten benoodigd zijn, inrigtingen gelijk aan die der javasche kruisprauwen tot stand gebragt, of de reeds bestaande, verder tot volkomenheid gebragt zullen worden, en mitsdien de onderscheidene gouverneurs en residenten dier etablissementen aanteschrijven, om ten spoedigste te dienen van derzelver volledige consideratien en advies, over de geschiktste wijze om daartoe te geraken.

Accordeert met het voorschreven register,

De algemeene secretaris,

P. MERKUS.

Zaturdag den 13den october 1821.

Gelezen eene missive van den kommandant en directeur der koloniale zeemagt, d. d. 1sten dezer, no. 572, houdende eenige punten van voordragt, betrekkelijk tot het doen van hydrographische opnemingen in de Indische zeeën, tot verbetering van de bestaande zeekaarten.

En in aanmerking genomen zijnde, het groot belang der zake en de noodzakelijkheid om dezelve naar een vast en doelmatig plan te bestieren.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Te bepalen, gelijk wordt bepaald bij deze:

1°. Dat ten allen tijde een der koloniale vaartuigen zal zijn gedesigneerd, om met mijn

ruiting van alle andere diensten, welke niet met die bestemming compatibel zijn, te worden gebruikt tot het doen van *hydrographische* opnamen, ten doel hebbende, de verbetering der kaarten van de omliggende zeeën.

b. Dat zoodanig vaartuig zal worden gekommandeerd door een der bekwaamste officieren van de koloniale marine, die daarin zal worden geassisteerd door een of meer geschikte zee-officieren en kadets, en voorts door een of meer bekwame officieren van de genie, bijzonderlijk om de gedane opnemingen in kaart te brengen, en om tot het doen van metingen behulpzaam te zijn.

c. Dat van landswege daartoe zullen worden verstrekt de benoodigde chronometers, sextanten, peil-kompassen en andere instrumenten, mitsgaders de vereischte teekengereedschappen.

d. Dat de respective plaatselijke civiele autoriteiten, mitsgaders de divisie kommandanten der koloniale marine verpligt zullen zijn, om alle hulp en bijstand te verleenen tot bevordering van de geprojecteerde opnemingen, en dat bijzonderlijk op de aanvrage van den kommanderenden officier, het benoodigde aantal kleine vaartuigen daartoe zal worden verstrekt; wordende nu reeds bepaald, dat voor zoo ver de opnemingen plaats hebben, in het vaarwater der Sourabaijasche en Banjoewangische lootsen, deze met hunne loots-booten aan den kommanderenden officier zullen ten dienste staan.

e. Dat de kaarten, welke de vruchten van deze opnemingen zullen zijn, successivelijk aan het gouvernement ingeleverd zullen worden, om, na door eene deskundige kommissie te zijn geëxamineerd en goedgekeurd, in triplo te worden gezonden naar *Nederland*, om aldaar te worden gegraveerd en uitgegeven.

f. Dat van alle de alzoo uitgegeven wordende zeekaarten, dadelijk een genoegzaam getal exemplaren zal worden disponibel gesteld, om alhier, tegen eenen matigen prijs aan de marine en aan de partikuliere zeevarenden te worden verstrekt.

g. Dat telken jare bij speciaal besluit zal worden bepaald, waar en hoedanig de opnemingen zullen geschieden.

h. Dat de kommissie, hierboven in § *e* genoemd, zal zijn te zamengesteld uit den tijdelijken kommandant van 's Konings zeemagt in Indië, den tijdelijken chef der koloniale marine en den tijdelijken chef van het departement der genie; welke kommissie onder de benaming van *kommissie voor de verbetering der Indische zee-kaarten*, tevens ook alle waarnemingen van de officieren der koninklijke nederlandsche en koloniale marine en van particuliere zeelieden zal verzamelen, om daarvan het meeste nut te trekken voor het doel harer instelling, ten welke einde gemelde kommissie éénmaal 's weeks zal vergaderen, geassisteerd door een geschikt zee-officier als amanuensis.

i. Dat de kommissie behoorlijke aanteekening zal houden van het verrigte in elke zitting, en daarvan telken zes maanden, en voorts zoo dikwerf als zulks noodig zal zijn, verslag doen aan den Gouverneur Generaal.

k. Dat de kommandant van 's Konings esquader en de chef der koloniale zeemagt, de noodige bevelen, elk in den zijnen, zullen geven, en ten allen tijde zullen zorgen dat op alle schepen en vaartuigen, onder hunne respective bevelen geplaatst, bij elke gelegenheid nuttige waarnemingen gedaan, en aan de kommissie door hun intermediair medegedeeld worden.

l. Dat eervolle melding zal worden gemaakt van alle officieren en zeelieden, die zich door het doen en mededeelen van nuttige waarnemingen onderscheiden, en dat op de uitgegevene kaarten zullen worden bekend gesteld, de namen dergenen, die ontdekkingen doen, welke voor de zeevaart belangrijk zijn, en

m. Dat de werkzaamheden der kommissie, de wijze waarop de opnemingen zullen geschieden, en al wat verder in dezen belangrijk is, nader zal worden bepaald bij afzonderlijke instructien en besluiten.

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het voorschreven register,

De algemeene secretaris,
P. MERKUS.

Dingsdag den 30sten october 1821.

Gelezen eene missive van de *Hoofd-Kommissie van Weldadigheid* te Batavia, in dato 16 october jl., houdende kennisgeving van het door haar verrigte, naar aanleiding der missive van den algemeenen secretaris, in dato 28 mei ll., waarbij aan de hoofd-kommissie is medegedeeld eene aanschrijving van dienzelfden datum n°. 15, aan de onderscheidene departementen van algemeen bestuur uitgevaardigd, tot bespoediging der betaling van de contributien als nog door vele ambtenaren verschuldigd, leggende de hoofd-kommissie daarbij over, eene algemeene en specifieke opgaaf van de sommen, voor welke door de onderscheidene personen in Nederlandsch Indië zijn ingeteekend, van de daarop ontvangene gelden, van de contributien welke niet meer te innen zijn, en eindelijk van de zoodanige, op welke nog hoop van realisatie kan gevoed worden, blijkende het voorts uit dit rapport, dat bij vele personen, nog steeds eene laakbare onverschilligheid bestaat, tot het voldoen aan de verpligtingen, welke zij, geheel vrijwillig, op zich genomen hebben.

Gelet op de vroegere rapporten door de hoofdkommissie voornoemd ingediend, alsmede op de uitnoodiging, laatstelijk, bij brief van den 3den januari dezes jaars, gedaan door Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden* om een verslag naar Nederland te zenden van de verrigtingen hier te lande in het belang der *Maatschappij van Weldadigheid*, en om de geïncasseerde gelden aan de kommissie in *'s Gravenhage* te overhandigen.

En in aanmerking genomen zijnde, dat niettegenstaande de herhaalde verzoeken en aanmaningen van gouvernements wege gedaan, aan de bij besluit van den 19den augustus 1819 n°. 32 benoemde *Hoofd-kommissie van Weldadigheid* te Batavia, de aan dezelve kommissie toevertrouwde belangen der in Nederland opgerigte *maatschappij*, niet dien voortgang gehad hebben, welken het gewigt en het edele doel dezer zaak, mogten doen verwachten.

Dat de stremming in de werkzaamheden der hoofd-kommissie voornamelijk kan worden toegeschreven aan het bestaan van nog eene subkommissie van weldadigheid ter dezer zelfde plaats, waaruit eene verlamming in den gang van het bestuur, en eene verslauwing in de behartiging der zaak is ontstaan, welke, vooral bij verschil van opinie tusschen deze twee kommissien, en al ware dit ook van weerszijde met de beste inzigten, zeer in het nadeel der maatschappelijke belangen hebben gewerkt, terwijl het nog daarenboven in dergelijke gevallen voor den Gouverneur Generaal eene hoogst onaangename taak moest zijn, als scheidsman optetreden, in zaken, die, wanneer zij geheel aan het doel harer instelling zouden beantwoorden, ten eenemaal buiten bemoeijenis van het bestuur behooren te zijn en te blijven.

Dat het steeds en onveranderlijk de ernstige wensch van den Gouverneur Generaal is, om de zoo nuttige en heilzame instelling der *Maatschappij van Weldadigheid* met alle kracht te ondersteunen en bij te staan, om het verledene verzuimde te herstellen, en om zoodoende aan het hoofd-bestuur in Nederland, hetwelk onder het voorzitterschap van Z. K. H. onzen geliefden Prins *Frederik der Nederlanden*, reeds zoo veel gedaan heeft, en welks edele pogingen, met het beste gevolg schijnen bekroond te worden, doorslaande blijken te geven, dat de afstand, op welke zich de Nederlanders alhier van hun vaderland bevinden, hunne deelneming in het drukkend lot van zoo vele hunner verarmde natuur en landgenooten niet verslaauwt, en dat, wel verre van ongevoelig te zijn voor leed, hetwelk zich niet voor hunne oogen vertoont, zij gaarne gehoor verleenen aan de stem dier echte vaderlanders en warme menschenvrienden, welke hen opgeroepen, om tot leeniging van grievende armoede en voorkoming van de daaruit te voorziene maatschappelijke onheilen, het hunne bij te dragen.

Dat de vereeniging der hoofd- en plaatselijke kommissie te *Batavia* in eene nieuwe hoofdkommissie, zamengesteld uit eenen vasten president, vier leden en een n secretaris, het vooruitzigt geeft, van de tot dus verre ontbrekende eenheid in de werkzaamheden te bereiken, en de gewenschte bevordering der groote zaak tot stand te brengen, terwijl onverminderd deze algemeene gronden nog vele plaatselijke omstandigheden voor eene zoodanige inkrimping pleiten; en eindelijk, dat de generaal majoor *De Kock*, kommandant van 's Konings leger in Indië, de uitnoodiging van den Gouverneur Generaal, om zich aan het hoofd der nieuwe Kommissie van Weldadigheid te plaatsen, met de meeste bereidwilligheid aanvaard heeft.

Is goedgevonden en verstaan;

Eerstelijk. De hoofd-kommissie en plaatselijke kommissie van weldadigheid te *Batavia* gevestigd, ten gevolge van het besluit van 19 augustus 1819, n°. 32, te ontbinden, zoo als geschiedt bij dezen, met uitnoodiging om alle onder dezelve berustende papieren en gelden, tegen recepis en op behoorlijke inventaris, af te geven, aan de nieuw te benoemen hoofd-kommissie.

Ten tweede. Te bepalen, dat te *Batavia* zal zijn gevestigd eene *Hoofd-Kommissie van Weldadigheid*, tevens belast met de waarneming der functien van plaatselijke kommissie in de residentie *Batavia*; welke hoofd-kommissie zal bestaan uit een' president, vier leden en een' secretaris.

Ten derde. Tot het uitmaken dezer hoofdkommissie te verzoeken en te committeren, zoo als daartoe verzocht en gecommitteerd worden bij dezen:

Als president, de generaal majoor *de Kock*, kommandant der troepen.

Als leden, de heeren

R. D'Ozij, raad van Indië.

Baron *von Lutzow*, oud generaal majoor.

van Schuler, kommandant en directeur der koloniale zeemagt.

en *B. van Starckenborgh Jutting*, koopman.

Voorts als secretaris,

E. Camphuisen, auditeur militair.

Ten vierde. Deze Hoofd-Kommissie van Weldadigheid, onder toezending van het in het hoofd dezes gemeld rapport van den 16 dezer maand, uit te noodigen, om, zoo spoedig doenlijk, een verslag in te dienen van hare bevinding, omtrent den tegenwoordigen stand der zaken, ten einde den Gouverneur Generaal daardoor in staat te stellen, om, door de toezending van naauwkeurige opgave, met vrucht te beantwoorden aan het verlangen deswege herhaaldelijk, namens de maatschappij van Weldadigheid, te kennen gegeven door Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden.

Ten vijfde. Dezelve hoofd-kommissie eindelijk nog uitteenoodigen, om, voor zoo verre zulks dienstig mogt geoordeeld worden, aan den Gouverneur Generaal alle zoodanige voorstellen te doen, welke zij oordeelt te kunnen strekken tot eene geleidelijke en rigtige uitvoering harer werkzaamheden; gevende de Gouverneur Generaal haar volgaarne de herhaalde verzekering dat niets hem aangenamer zal zijn dan in de gelegenheid te worden gesteld om het edele doel harer instelling, door alle middelen onder zijn bereik, krachtdadig te bevorderen.

Extract dezes enz.

Accordeert met het voorschreven register,

De algemeene secretaris,
P. MERKUS.

BENOEMINGEN.

CIVIELE.

Tot fiskaal bij den raad van justitie te Malacca, en president der weeskamer aldaar, de heer Mr. *Stran der Funk*; tot dus verre buitengewoon lid in den raad van justitie te Batavia.

MILITAIR DEPARTEMENT.

PLAATSING.

Tot militair kommandant in de Moluksche eilanden, de tweede kolonel bij den algemeenen staf *D. P. J. Arnould*, in plaats van den kolonel *A. R. Sauffret*, bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal van den 19den november 1821 n°. 9, naar Java terug geroepen.

VERPLAATSING.

Geneeskundigen dienst.

De apothekar der 3de klasse *A. B. Reijns*, van het hospitaal te Simpang, bij het garnisoens hospitaal te Makasser.

De apothekar der 3de klasse *E. Sanders*, van het hospitaal te Samarang, bij het hospitaal te Simpang.

ZEE-TIJDINGEN.

Schepen Straat-Sunda doorgezeild.

Uitgezeild.

Nov. 20. *Ned. schip Waterloo, Henshen, van Batavia den 13 nov., naar Amsterdam; dito Wilhelmina, Palm, van dito den 11 dito, naar Rotterdam, passagiers, de heer W. Schoon, vrouw en kinderen; dito Java Paket, Rabe, van dito den 17 dito, naar dito, passagier de heer G. G. Moer.*

BATAVIA.

Aangekomen.

Nov. 16. *Ned. brik Tweed, T. H. Jackson, van Sourabaija, den 6 november, passagiers, J. Davidson en S. Poulter.*

— 17 — *Ned. brik Eleonora, F. Luitjen, van Japara, Samarang, Tagal en Cheribon, den 22 september.*

— 18 — *Ned. brik Geertruida, R. de Vos, van Samarang, den 13 november, passagier, de heer Schiffer; dito Jupiter, Souw Beenko, van dito, den 13 dito; dito Jacoba, Lie Siongko, van dito, den 1 dito; dito Tikfing, Pouw Liep, van Samarang, Cheribon en Indramaijoe, den 20 oct; dito Johanna, Kark Soenja, van Pakkalongang, den 10 nov; dito Boeroeng, Said Hassan, van Pakkalongang, Tagal, Cheribon en Indramaijoe, den 8 dito; dito Fortuin, J. Faber, van Tagal, den 9 dito; dito Debora, Seman, van dito, den 10 dito; dito Susanna Barbera, Moeukiem, van dito, den 9 dito; dito Gendra, Osoep, van dito, den 13 dito; dito Japara, Tija Tjoeko, van Cheribon, den 14 dito; schoener Swaluë, Ramal, van dito, den 15 dito; dito Anna, C. Kerr, van Sinkapoera, Riouw en Muntok, den 21 october.*

— 19 — *Ned. Gorrab Semoet, Tjie Hoanhoen, van Tagal, den 13 nov.; dito schoener Molucco, C. Stricker, van Passaroeang en Sourabaija, den 4 dito, passagiers, de heer en mev. Ellinghuisen, de heeren Verploegh en Perrij.*

— 21 — *Ned. brik Johanna, G. Martherus, van Samarang, den 14 november, passagier, de heer M. Savras.*

Vertrokken.

Nov. 17 — *Ned. schip Java Packet, J. Rabe, naar Rotterdam, passagiers, de heeren Moir en John Watt; dito brik Goembal, Kho Tianpiet, naar Sumanap; dito Joseph, Said Hoessien, naar Sourabaija.*

— 18 — *Eng. schip Lord Wellington, J. Anderson, naar Antwerpen, passagier, de heer J. R. Rowe. — Amerik. schip Restitution, C. Archer jr., naar Padang.*

— 19 — *Ned. schip Pekin, R. Stimmel, naar Banka, met Z. M. troepen, passagier, de heer F. H. Haase.*

— 21 — *Ned. schip Kumbang Jattie, C. McLean, naar Sourabaija; dito brik Jacoba Ambrosina, J. A. Lang, naar Samarang; met Z. M. troepen, passagiers, de heer J. Stevens met vrouw, Samuel, Postma en C. Jansz; dito schip Rotterdam, T. S. Waters, naar Amsterdam, passagiers, de heer Mr. A. J. van der Tuuk en vrouw, mejufvrouwen C. A. van der Tuuk, P. G. van der Tuuk, A. J. van der Tuuk, en de jonge jufvrouw J. van Medenbach Wakker.*

— 22 — *Ned. schip Margaretha, W. Simpson, naar Sourabaija, passagier, de heer R. Thornton; dito brik De Ondernemer, J. Theupoering, naar Samarang & Rembang, met Z. M. troepen; dito Cato, M. Voogd, naar Paccalongan, passagier, de heer L. Fisser; dito Pattalkair Moebarak, Sech Said bin Abdulla Kesin, naar Gritsee; Z. M. kanonneer-boot No. 11, 2de luitenant F. Dahl, koersstellende om de Noord-oost.*

— 23 — *Ned. schip De Jonge Anthonij, P. Azon Jacometti, naar Indramaijoe, met 4 soldaten en 2 Gouvernements ambtenaren.*

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. wacht-schip *Tromp*; kanonneer-boot *No. 2*; schepen *De Nieuwe Zeelust, Rotterdams Welvaren, Diana, Emerentia, Betsij & Carolina, Fredrik Hendrik, Franklin, Zelima, Tjimanok, Magbar, Apollo, Delphine, Marzoek, Jacoba, Vrouw Maria*; bark *Mentor*; brikken *Malatie, Goanlie, Insoen, Joseph, De jonge Casparus, Anna Maria, Fredrik, Succes, Adventure, Phatal Karim, Nooit Gedacht, Soendie, Clementine, Johanna Herbertina, Mansoor, Cornelia, Amboina, Tweed, Eleonora, Geertruida, Jupiter, Jacoba, Tekfeng, Joanna, Boeroeng, Fortuin, Debora, Susanna Barbera, Gendra, Japara, Johanna*; goerab *Semoet*; schoeners *Haphieu, Hoekfie, Duckling, Wilhelmina, Rembang, Dorothea, Swaluë, Molucco*; sala sala *Martha*. — Eng. schepen *Mary, Countess of Harcourt, Bombaij, Wellington, Jamina, Resolution*; — Fransch. schip *Les Cinq Freres*; brik *Alexandrine*. — Amerik. schepen *Clay, Albion, General Smith, Levant, North America, Helvetius*; brik *Tewel*.

SAMARANG.

Aangekomen.

Nov. 11 — *Chinesche brik Tambak Boijo, Qua Hoeso ij, van Batavia.*

— 15 — *Ned. schip Evertse, J. W. Bosch, van Pakkalongang, passagiers, de heer E. Evertse en E. Dekker; do. brik Francina, F. Parma, van Indramaijo dito dito Boeang Bisie, B. Paijer, van Batavia, passagiers de heeren Beth, Anthonij en kinderen, mejufvrouw Drisse.*

Vertrokken.

Nov. 10 — *Ned. schip Johanna Frederika, P. de Haan, naar Sourabaija. — Arab. schip Marzoek, Said Oesin bin Salam Atas, naar Rembang. — Ned. brik De Hoop, A. de Bruijn, naar dito.*

— 12 — *Chinesche schoener Pamalang, Tan Kiefing, naar Tagal; dito brik Jupiter, Souw Beenko, naar Batavia; dito dito Jacoba, Lie Siongko, naar dito. — Ned. brik Geertruida, R. de Vos, naar dito, passagier, de heer Schiffer.*

— 13 — *Amerik. schip Portland, P. Drinkwater, naar Sourabaija. — Ned. brik Johanna, G. Martherus, naar Batavia, passagier, de Armenier M. Savras.*

— 15 — *Ned. brik Elizabeth, W. Weddll, naar Sourabaija. — Chinesche brik Hookfing, Phoa Songkiat, naar Japara.*

Schepen liggende ter reede.

Z. M. roei-kanonneer-boot *No. 10*; schip *Boeroeng*; brik *Hendrik*; schoener *Eliza*. — Amerik. schip *Margareth*. — Arab. schip *Maria*; brik *Fatahalcair*; chaloup *Cheribon*. — Maleidsche brik *De Goede Hoop*; sala sala *Boejang Slamat*; schoener *Reman Tjieta*. — Chinesche brikken *Tjoangien, Ingsoen*; schoener *De Hoop*.

SOURABAIJA.

Aangekomen.

Nov. 13 — *Z. M. roei kanonneer boot No. 8, 2de luitenant A. Bartels, van Batavia den 16 oct.*

— 14 — *Ned. schip Prince Blucher, W. H. Nash, van Batavia den 2 nov.*

— 15 — *Ned. schip Johanna Frederika, P. de Haan, van Batavia den 22 oct; Z. M. roei-kanonneer-boot N. 13, 2de luitenant Huiberts, van een kruistogt om de Noord; Ned. schip Aurora, H. G. Naning, van Batavia den 5 Nov., met Z. M. troepen. — Amerik. schip Portland, Drinkwater, van Samarang den 13 nov.*

Vertrokken.

Nov. 12 — *Ned. schip Star, J. G. Duncan, naar Banka, met bannelingen.*

— 13 — *Z. M. roei-kanonneer-boot No. 13, 2de luitenant Huiberts, zeilende om de Noord.*

— 14 — *Ned. brik Aglaia, S. Martens, naar Samarang, met Z. M. troepen, passagier, de heer J. A. Hazaart.*

— 16 — *Ned. schip Race Horse, C. Ingram, naar Samarang, passagier, mevrouw de weduwe Rijk; dito Mercurii, N. L. Jordan, naar Samarang & Batavia.*

— 17 — *Z. M. roei-kanonneer boot No. 13, 2de luitenant Huiberts, naar Batavia; dito dito No. 14, stuurman A. Z. de Boer, naar dito.*

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregatten *van der Werf, Dageraad*; korvet *Anna Polowna*; schoeners *Johanna, Schildpad*; roei-kanonneer-boot *No. 8*; schepen *Thomas Willen, Prince Blucher, Johanna Frederika, Aurora*; brikken *Willem Johan, Bagoes Salam, Amazoon, Constantia, Lassum, Tapier, Aurora, De Jonge George, Adsistentie*; schoeners *Rose, Lucifer, Cecilia, Salomina, De Hoop*; kotter *De Goede Hoop*; kontin *Kow Hionliong*. — Amerik. schip *Portland*.

BATAVIA, *den 23sten november.*

Opgave der *dagelijksche* sterfte aan de *Cholera Morbus* volgens de berigten der onderscheidene residentiën.

In de residentie Bantam . . . . . onbeduidend.
dito Batavia . . . . Idem.
dito Samarang . . . . Idem.
dito Rembang . . . niet opgegeven.
dito Grissee . . . . Idem.
In de residentie Sourabaija: . . . onbeduidend.
dito Besoekie . . . . . 7 menschen.
dito Banjoewangie, . . onbeduidend.
Op het eiland Madura:
In het regentschap Sumanap . . 23 menschen.

EUROPA.

FRANKRYK.

PARIJS, *den 21sten mei.*

Heden is het lijk van den achtingswaardigen en algemeen betreurden gedeputeerden *Camille Jordan* met zeer veel staatsie ter aarde besteld. De trein bestond uit zeven rouwkoetsen en tachtig bijzondere rijtuigen, en men berekent, dat omtrent vier duizend menschen bij zijne begrafenis tegenwoordig waren. De minister van van buitenlandsche zaken, de president der kamer en een zeer groot aantal gedeputeerden, staatsraden en aanzienlijke personen volgden het lijk. Op het kerkhof van pater *Lachaise*, waar de begrafenis plaats had, hebben twee afgevaardigden, de heeren *de Saint Aulaire* en *Roijer Colard*, benevens de heer *Rambaud*, als maire van Lijon, de geboortestad des overledenen, in eene aanspraak de laatste hulde bewezen aan de deugden en kundigheden van den afgestorvenen.

Uit het rapport van den Minister van oorlog aan den Koning, over de recrutering der armee, blijkt, dat, gedurende dat jaar, de landmagt op de volgende sterkte zal gebragt worden: De *infanterie*, koninklijke garde, op 10,800 onderofficieren en soldaten; de linie op 92,000; *ruiterij*, koninklijke garde, op 5,784; de linie op 20,500; de *artillerie*, koninklijke garde, 1,197, de linie op 8,136, de *genie* op 2,049 en de militaire equipagie op 195, en in het geheel op 140,661 man.

De burgerlijke regtbank te Verdun heeft dezer dagen uitspraak gedaan in de zaak van eene vrouw met twee mannen. Verscheiden jaren geleden ontving de vrouw van een zekeren *Jean Suisse* van Manhuelles, bij die stad, het doodextract van haren man, die in het koninkrijk Napels diende, en welk extract door den directeur van een hospitaal was afgegeven. Zij ging vervolgens, hierop vertrouwende, een tweede huwelijk aan met een schoenmaker, *Marc* genaamd, en leefde met dezen, sedert 1814, in de best mogelijke verstandhouding, toen eensklaps *Jean Suisse* weder in het land verscheen. Elk een herkende hem en ook zijne vrouw, doch het scheen dat *Marc* zijne vrouw niet wilde afstaan, waarop zich *Jean Suisse* voor de regtbank vervoegde, welke, hoezeer zij erkende, dat het tweede huwelijk ter goede trouw gesloten was, hetzelve echter voor nul en geener waarde verklaarde. Gelukkiglijk evenwel waren er uit dit huwelijk geene kinderen geboren.

(Rotterd. Courant.)

GROOT-BRITANNIE.

LONDEN, *den 22sten mei.*

Gisteren, terwijl het huis der Gemeenten bezig was met te beraadslagen over de uitgaven voor de artillerie, heeft de heer *Monck*, het huis herinnerd, dat het in de vorige zitting eene som van 100,000 pond st. voor de onkosten der krooning gestemd had, en aan de Ministers stellig afgevraagd, of zij schikkingen genomen hadden, dat de Koningin bij de krooning zoude verschijnen, en of die schikkingen eene vermeerdering van onkosten zouden veroorzaken. De Lord-Kanselier gaf hierop een antwoord, dat het Gouvernement niet voornemens was, om gedurende de tegenwoordige zitting eene additionele som voor de krooning te vragen; maar met dit ontwijkend antwoord nam de heer *Monck* geen genoegen en eischte, ondersteund wordende door eenige andere leden, dat men meer bepaaldelijk op de vragen zoude antwoorden; waarop Lord *Londonderrij* zeide, dat er om de Koningin te kroonen eene akte van de kroon noodig was; dat dit een der onbetwistbaarste regten van het Koninklijk prerogatief uitmaakte, en voegde er bij, dat de Ministers geenszins gezind waren om den Koning aan te raden van de noodige schikkingen te maken om de Koningin in de krooning te laten deel nemen. De heer *Brougham* protesteerde tegen hetgeen de Minister gezegd had, dat de kroon het regt zoude hebben om de Koningin van krooning uit te sluiten, doch verklaarde tevens, dat hij dit alleen deed, om dat men anderzins zijn stilzwijgen als eene toestemming mogt beschouwen, en hiermede liep dit gesprek af.

Van *St. Domingo* schrijft men den 18 maart, dat alles daar rustig en het vertrouwen wedergekeerd was. De opperhoofden der laatste

(Vervolg in het Bijvoegsel.)

BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den* 24 NOVEMBER, 1821.

(*Vervolg der Courant.*)

zamenzwering zijn gevat, veroordeeld en ter dood gebragt, en verder gingen de zaken zeer wel.

den 29 *mei.*

Het huis der Gemeenten houdt zich, sedert eenige dagen, bezig met het beraadslagen over de door het gouvernement voor verscheiden takken van het bestuur gevraagde subsidien. Onder de aan hetzelve toegestane sommen bevindt zich eene van 43,000 pond st, voor de uitgaven van het tegen de Koningin gevoerd proces.

Te Braziliën is het berigt aangekomen van het innemen van Lima door lord *Cochrane* en den generaal *San Martin.* Twee fregatten van dien Admiraal waren, maar men zegt, door de batterijen van Callao in den grond geschoten, doch het verlies aan troepen was gering en de gemaakte buit aanzienlijk geweest. Deze tijding verdient ondertusschen nadere bevestiging.

Te Maltha is den 21 Maart een malthezer brik van Alexandria aangekomen, welks manschap uit 14 man, behalve nog 11 passagiers, bestond. Aan boord van dit schip was op de reis eene vrouw en veertien dagen daarna haar kind en nog een Malthees aan de pest gestorven, en, na het schip te Maltha aangekomen was, was nog een man van hetzelve aan die ziekte overleden, terwijl vijf anderen daardoor aangetast waren. De overige personen waren in het Lazareth gebleven, en gedurende negentien dagen na de komst van het vaartuig had zich gelukkig geen nieuw teeken van die ziekte, noch van eene andere, geopenbaard, en te Maltha zelve heerscht eene goede gezondheid. Alle goederen, die de besmetting konden mededeelen, waren verbrand.

(*Rotterdam Courant.*)

NEDERLANDEN.

MIDDELBURG, *den* 17*den mei.*

Heeren directeuren der commercie-compagnie dezer stad, bijgestaan door de deelneming van eenige handellievende ingezetenen, hadden, den 28 april 1819, alhier op stapel doen stellen een fregat schip, met name *de Commercie van Middelburg*, [illegible] schip van der werf te water zien loopen. Geen wonder dat eene gebeurtenis, welke sedert het jaar 1807 alhier niet heeft plaats gehad, eene talrijke menigte aanschouwers van alle rangen en standen deed zamenvloeijen, om daarvan getuigen te zijn. Heeren directeuren hadden op werf te dezer gelegenheid een collation aangeregt, waaraan door onderscheidene autoriteiten en de respective geïnteresseerden in voornoemd schip, tot het bijwonen dezer plegtigheid uitgenoodigd, is deel genomen.

Moge de vreugde, bij deze gelegenheid zoo algemeen aan den dag gelegd, door steeds toenemenden bloei en welvaart van den koophandel en zeevaart dezer stad gevolgd worden!

AMSTERDAM, *den* 27*sten mei.*

Eergisteren is alhier ter beurse het navolgende bekend gemaakt:

De heeren *Hope en Comp.* maken bekend, dat een zoo even bij hen aangekomen courier de tijding medebrengt, dat, in de zitting der spaansche Cortes van den 18 dezer, met meerderheid van stemmen eene bepaling is genomen wegens de betaling van interest der hollandsche schuld, zijnde het advies van den heer *Zubia*, lid der financiële commissie, de dato 8 Mei, door de vergadering goedgekeurd; hetzelve luidt als volgt:

1°. Dat de natie verpligt is den 1 Januarij van dit jaar te betalen de verschuldigde interest, gedurende de 3 maanden en 19 dagen, loopende van 11 September 1820 tot ultimo December 1820.

2°. Dat met den 1 januarij 1821 de rekening-courant der interessen, verschuldigd op de ten gunste der Hollanders erkende schuld, moet geopend worden, te beginnen met dien datum en zoo vervolgens.

3°. Dat de verdere door het huis van *Hope en Comp.* gevorderde interest, dewelke vermeld is in de rekeningen, vervat in de appendix n.° 7, behooren tot de rekening der achterstallige interessen; gelastende aan het Gouvernement, om aan de Cortes, zoodra mogelijk, de gevoegelijkste wijze van betaling dier achterstallen voor te dragen, ten einde dat, in voldoening van het decreet van 11 September, de transactie, daarin vermeld, worde gesloten.

Zoodra de heeren *Hope en Comp.* over deze geheele zaak de bevestiging, officiële aanschrijving en instructien van het spaansche gouvernement zullen hebben ontvangen, zullen zij de verdere bijzonderheden dadelijk adverteren.

(*Rotterdt Courant.*)

OOSTENRIJK.

WEENEN, *den* 12 *mei.*

Van *Konstantinopolen* schrijft men, den 10 april het volgende:

De eed, welke prins *Ypsilanti* van zijne troepen heeft afgenomen, luidt als volgt:

„ Als een regtgeloovig Christen en zoon van onze katholijke apostolische Kerk, zweer ik bij den naam van onzen allerhoogsten God, bij den naam van onzen heer *Jezus Christus*, en bij naam der heilige Drieëenheid, mijn godsdienst en vaderland getrouw te zullen blijven; ik zweer, eensgezind te zijn met alle mijne christelijke broeders, voor de vrijheid van ons vaderland; ik zweer den laatsten droppel van mijn bloed voor de verdediging van mijn gods ienst en vaderland te zullen vergieten; ik zweer, met mijne broeders, voor de vrijheid mijns vaderlands te zullen sterven; ik zweer zelfs, mijn lijfelijken broeder te zullen dooden, wanneer ik hem als verrader des vaderlands erken; ik zweer mijne overheid u ter verdediging van mijn vaderland te zullen gehoorzamen; ik zweer niet te zullen omzien voor ik den vijand van mijn vaderland en godsdienst verdreven zal hebben; ik zweer de wapenen bij alle gelegenheden aan te zullen grijpen, indien ik verneem, dat een corps Christenen tegen onze tirannen aanrukt, en al le mijne vrienden en bekenden aan te zetten, mij te volgen; ik zweer ten allen tijde onze vijanden de Turken met haat en verachting te zullen aanzien; ik zweer de wapenen niet eerder neder te leggen voor mijn vaderland bevrijd en de vijanden uitgeroeid zijn; ik zweer mijn bloed te zullen vergieten en de vijanden van mijn godsdienst te bestrijden, of, als martelaar voor *Jezus Christus* te sterven; eindelijk zweer ik, bij de verborgendheid der Eucharistie, (het heilig avondmaal) en wil in mijn stervensuur gedoemd zijn, om het Sacrament niet te ontvangen, wanneer ik niet alles vervulle, wat ik voor het aangezigt van onzen heer *Jezus Christus* beloofd heb."

De banbrief van den griekschen patriarch *Gregorius*, aarts-bisschop van Konstantinopel, tegen *Michael Susso*, *Ypsilanti* en allen, die aan den opstand deel genomen hebben, ziet thans hier het licht. Dezelve is geschreven aan alle de Metropolitanen, Aarts-bisschoppen, Bisschoppen, alle Dienaren der Kerk en verder aan allen, welke aan den patriarchalen Stoel onderworpen zijn, en begint aldus:

„ De erkentenis jegens onze weldoeners is zonder tegenspreken de eerste der deugden; en degenen, welke weldaden met ondankbaarheid beloonen, zijn de ellendigste van alle menschen. Die ondeugd wordt streng in de heilige schrift gelaakt; onze heere *Jezus Christus* verklaart dezelve voor onvergeeflijk, en *Judas*, de ondankbare verrader, geeft er ons een verschrikkelijk voorbeeld van. Maar wanneer de ondankbaarheid wordt aan den dag gelegd door opstand tegen onzen weldoener en onzen beschermer, tegen onze regering, is dezelve goddeloos en afschuwelijk; want *Christus* zegt: „ Er is geen rijk noch magt, welke niet van Gode „ komt." " Degene, die zich tegen de regering aankant, welke God over ons gesteld heeft, verzet zich tegen de order, die God heeft geregeld. Het is tegen dezen grondpligt van de zedeleer en van den godsdienst, dat de vorst van Moldavie, *Michael Susso*, en *Alexander Ypsilanti*, zoon van den vlugteling van dien naam, met eene stoutheid zonder voorbeeld hebben gezondigd."

Vervolgens wordt daarin melding gemaakt van de spoedige standverheffing van *Susso*, die door de Porte uit een nederigen staat met weldaden overladen, en eindelijk met den vorstenhoed is beschonken, en hoe hij zich alle deze goedheid onwaardig getoond en zich aan de snoodste ondankbaarheid heeft schuldig gemaakt, door zich met *Ypsilanti* te vereenigen, het volk tot opstand aan te zetten, en door zendelingen te verleiden en in een poel van ellende te storten, en ten slot luidt de Banbrief als volgt:

„ Deze goddeloozen en onzinnigen zult gij haten, en hen met gedachten en woorden verloochenen, gelijk ook de Kerk hen verfoeit, en over hen den verschrikkelijksten en vreeselijksten vloek uitspreekt; gij zult hen als onwaardige leden van het reine ligchaam der christelijke gemeente uit, gij verstoot hen als overtreders der goddelijke en kerkelijke wetten, als verachters der heilige pligten der dankbaarheid jegens onze weldoeners; gij beschouwt hen als wederspannigen tegen alle zedelijke en staatkundige verordeningen; als moordenaars der onschuldigen en als gewetenlooze verraders der geheele natie; zij worden bij dezen vervloekt: de Ban wordt over hen bij dezen uitgesproken; nooit zal hen vergeven kunnen worden; de dood zelfs zal den vloek niet opheffen. Aan den eeuwigen banbliksem zijn zij gewijd, en allen, welke hen volgen en behulpzaam zijn, wanneer zij hunne verkeerdheden niet erkennen, niet terugkeeren en den Weg des heils niet bewandelen willen, wanneer zij weigeren de pligten eens trouwen Rajas natekomen.

„ Dezelfde waarschuwing diene ook voor u, wanneer gij niet alles nakomt, wat wij door den tegenwoordigen, in den Heiligen Geest, u bekend maken en doen te weten; wanneer gij uwen ijver in het verstoren hunner verraderlijke plannen niet werkdadig aan den dag legt, en niet met regten ijver waakzaam zijt, ter vernietiging der misbruiken en wanorden, de verdwaalden ter erkentenis hunner zonden niet aanmaant, en de bestraffing dier genen niet bewerkstelligt, welke in hunne schuldige voornemens blijven volharden; wanneer gij eindelijk in den zin van de Kerk Gods niet handelt, en u tegen onze weldadige regering verzet, zoo verklaren wij u tot iedere heilige handeling onwaardig; uitgesloten zijt gij als dan, door de kracht des H. Geestes, van den heiligen priesterstand, en als verderver van de geheele grieksche natie zijt gij tot het vuur der helle gedoemd. Wendt alzoo uwe ziel tot God, handelt naar dezen onzen kerkelijken brief en algemeen bevel, en wederstreeft denzelven niet, zoo verwachten wij de dadelijke vervulling van al hetgeen, wat wij hier geschreven hebben, op dat de genade Gods, in zijne oneindige ontferming, met u allen zij. Amen."

(*Rotterd. Courant.*)

MENGELINGEN.

IETS OVER BRASILIE.

Vervolg en slot van ons vorig nummer.

Toen de *Portugezen*, vóór drie eeuwen, in de digte bosschen van *Brasilië* drongen, moesten zij met vele moeite naar inboorlingen zoeken. Die zeldzame, maar voor mij steeds achtingwaardige dweepers, welke aan hunne onverwinnelijke inspraak, om ruwe wilden tot onzen godsdienst, en dus tot een beschaafder aanwezen, te brengen, vrienden en bloedverwanten, gerieven des levens, en dikwijls aanzienlijke bezittingen opofferden, de zendelingen, vonden deze voortreffelijke landen woest en zonder menschen. Op de hoogste boomen moesten zij klimmen, om van derzelver kruinen naar enkele menschen, of naar derzelver spoor, den rook van armoedige hutten, om te zien. En wat vonden zij, na zulke verbazende inspanningen? Niets, dan een onbeduidend aantal ruwe menschen, die eene verschillende taal spraken, gedurig met elkander in twist leefden, en de tegenstrijdigste zeden hadden. Hier een volk van jagers; daar visschers, of menschen, die alleen van schelpdieren leefden; en naar zelden eene schrale teelt van *Indiaansche* tarwe, naar mate zij bosschen, rivieren of vlakten op hunnen weg vonden.

Het hoofdkarakter van deze menschen was doorgaans een zwervend, dierlijk voortleven in hun gedachteloos aanwezen, hetwelk slechts een genot van het oogenblik bedoelde, verzeld van eenen gedurigen haat tegen alle vreemde volken, welke haat meestal tot menschverslinding opklom. In hunne gestalte hadden zij wel gelijkenis met elkander; elke volksstam, echter, had zijnen bijzonderen familietrek, die zoo kennelijk was, dat deze stammen elkander op het eerste gezigt herkenden. Zij waren meest allen van eene middelbare grootte, met gezonde ledematen.

In hunne leefwijze heerschte hetzelfde verschil. Elke stam maakte van den geringen voorraad van levensmiddelen, door bijvoeging of afzondering, een verschillend voedsel; echter was de manier het voornaamste bestanddeel

van alle hunne spijzen en dranken. Hunne woningen waren ellendige hutten, van boomstammen opgerigt en met boomschorsen gedekt; de wanden waren van teenen gevlochten en met klei digtgemaakt. Een man had meer dan ééne vrouw, echter mogt hij met geene andere verkeeren, dan met die, welke hij voor zijne vrouwen erkend had. Eerst na het dooden van eenige vijanden mogt een jongman een huwelijk aangaan; elke bloodaard werd door de meisjes afgewezen. De opvoeding der kinderen bepaalt zich voornamelijk tot de jagt, de vischvangst en den oorlog. Onder elkander leeft elke stam rustig en vreedzaam; maar, wanneer zij eens beleedigd worden, zijn zij onverzoenlijk. Hunne talen waren niet zoo onvolmaakt en onbuigzaam als die der noordelijke *Indianen*, hoewel zij ook geene woorden hadden voor algemeene begrippen; hunne getalwoorden klommen ook niet hooger dan *vijf*. Hunne vermaken zijn gasterijen, plegtige oorlogsfeesten, en voornamelijk het dansen; dit laatste bestaat meer in eene beweging des ligchaams en der armen, dan der voeten. Hoewel deze volken geenen eigenlijken eerdienst en geen bepaald begrip van de Godheid hebben, vond men bij hen echter blijken eener oudere religie, en van een geloof aan hoogere wezens. Ook hadden zij begrippen van een leven na den dood; want zij geloofden, dat bij hun overlijden nog iets van hen overig bleef, en dat eenige hunner voorvaderen in geesten waren veranderd. Het is merkwaardig, dat bij eenige dezer volken de overlevering gevonden werd van eene groote overstrooming des lands, met de bijvoeging, dat toen maar twee menschen, broeder en zuster, in het leven waren gebleven. Hunne oorlogen zijn wreed en verwoestend; de gevangenen worden met eenen onmenschelijken wellust geslagt en verslonden, waarbij dan zelfs vrouwen en kinderen hun aandeel krijgen. Jegens hunne zieken en gekwetsten gedragen zij zich met oplettendheid en liefde, en de overledenen worden met vele achting behandeld. De dooden worden in een rond, tonvormig graf bijgezet; de verstorvene wordt zittend, met gebogene knien en armen, in hetzelve geplaatst. Een opperhoofd krijgt zijne wapenen en versierselen mede in het graf. Daarbij worden, onder het storten van tranen, klaagliederen aangeheven; en deze worden, ter eere van den verstorvenen, herhaald, zoo dikwijls men het graf nadert.

De toestand der *Brazilianen*, zoo als wij dien hier opgegeven hebben, is wel in die landen, waar zij met de *Portugezen* in aanraking gekomen zijn, eenigzins veranderd; ook hebben wij het aan de moeijelijke pogingen der zendelingen te danken, dat hunne menschverslinding veel verminderd is; maar, in het algemeen, zijn zij zeer ingenomen tegen hunne verdrukkers, en weinig genegen om vreemde zeden aan te nemen, en bij gevolg den ruwen staat getrouw gebleven, welke ons den zoogenaamden natuurmensch zoo afkeerig van beschaving voorstelt.

Derzelver tegenwoordige bevolking op te geven, schijnt geheel onmogelijk te zijn. Even als alle oorspronkelijke bewoners der nieuwe wereld, hebben ook zij het overwigt der zoogenaamde *Christenen* verschrikkelijk gevoeld. Zij zijn door derzelver wapenen verdrongen, en hun getal is zeer verminderd; ja, het is hoogstwaarschijnlijk, wanneer de *Europeërs* voortgaan met zich in de binnenlanden van *Zuid-Amerika* meer te vestigen, dat dan deze veelsoortige volken van *Brazilië* gedeeltelijk met elkande, gedeeltelijk met de *Europeërs* zullen ineensmelten, en met den tijd slechts in de oude geschiedenis zullen blijven leven.

Met minder verschrikkelijke tooneelen, dan *Peru*, werd *Brazilië* van de *Europeërs* in bezit genomen. Wij zagen, dat *Cabral* zonder moeite het ontdekte land bemagtigde; en, daar men hier niet zoo spoedig kostbare metalen vond, en de geheele buit alleen uit de verfhouten bestond, was ook de begeerte der gelukzoekers naar dezen nieuwen grond niet zoo driftig, en dus min geducht voor de inboorlingen.

Deze ontwaarden echter weldra, wat men beoogde; daarom verzetteden zij zich, met moed en wreedheid, tegen de misdadigers en slechte vrouwlieden, welke *Portugal* hierhenen zond, om tot de vestiging eener nieuwe kolonie te vertrekken. Een andere stam dezer kolonie bestond uit de ongelukkige *Joden*, welke de *Inquisitie* in *Spanje* en *Portugal* dolzinnig vervolgde. Deze ongelukkigen vonden zich ook menigwerf bedrogen. Ontgingen zij in *Europa* den brandstapel, hier werden zij dikwijls door den ruwen *Indiaan* verslonden; echter werden zij hier toch eerst na hunnen dood gebraden! De *Hugenooten*, welke door eene onbeschofte krankzinnigheid uit *Frankrijk* verdreven werden, maakten de derde klasse der eerste bevolking van *Brazilië* uit. In den jare 1642 werd *Brazilië* door den *Nederlandschen* vlootvoogd *Willekens* veroverd, en de verovering naderhand door den heldenmoed van Vorst *Mauritz* gedeeltelijk bevestigd, dat dit land tot 1661 een wingewest der *Nederlanders* bleef. Toen, in den vrede van het genoemde jaar, *Brazilië* weder aan *Portugal* kwam, bleven vele *Nederlanders*, welke zich daar gevestigd hadden, in dat land.

Over het geheel genomen is dus de bevolking van *Brazilië* veelsoortig, en heeft in dezen eenige overeenkomst met de bevolking der *Vereenigde Staten van Noord-Amerika*; want ook in *Brazilië* waren godsdienstige vervolging en de zucht naar vrijheid van geweten de hoofdgrondleggers dezer volkplanting. Maar welke verschillende vruchten kunnen niet op eenen en denzelfden stam groeijen! Wij weten, dat door *Engelands* liberale denkwijze en ondersteuning in *Noord-Amerika* de heerlijkste vruchten zijn gekweekt; welke vruchten, naderhand rijp geworden zijnde, van den moederstam zijn afgevallen. *Portugal* heeft zich bij de menschheid niet zoo verdienstelijk gemaakt, ten aanzien zijner *Amerikaansche* volkplantingen. Het beschermde en verzorgde dezelven wel, maar altijd in den geest van een intolerant Katholicismus. De *Inquisitie* werd wel niet naar *Brazilië* overgebragt; maar dit schrikgeregt had toch aldaar zijne gelastigden, welke de andersdenkenden met gestrengheid gadesloegen, en daardoor aan deze volkplanting ongeneeslijke wonden toebragten. In *Noord-Amerika* kochten *Penn* en *Calverd* de noodige landerijen van de *Indianen* voor *Europesche* goederen; in *Brazilië* werden de inboorlingen door de *Portugezen* beschouwd als lieden, welke geen eigendom konden en mogten hebben, en met geweld tot andere zeden en gebruiken moesten genoodzaakt worden.

Behalve deze onberaden maatregelen, verzon de regering nog alle mogelijke middelen, om den bloei des landbouws en *Braziliaanschen* koophandels te bezwaren. Door het voornemen, om de koopvaarders door eigene oorlogschepen te beveiligen, werd de vrijheid des koophandels beperkt, daar nu de handelvloten gedwongen werden, om slechts in de maand Maart van *Portugal* naar *Brazilië* goederen te mogen brengen. Hierdoor werd den koopman de gelegenheid ontnomen, om van het gepaste tijdstip gebruik te kunnen maken; en door en telkens plaats hebbende wedijver moest natuurlijk de vracht verbazend verzwaard worden. Nog drukkender echter voor *Brazilië* zijn de monopolien en de zware belastingen. Eene der hoofdbehoeften van den mensch, het zout, hetwelk ligtelijk in *Brazilië* zelf konde gevonden en toebereid worden, mag alleen door de regering van de *Kaap Verdische eilanden* worden ingevoerd, en is daardoor zoo geweldig duur, dat het verbazend talrijke rundvee in de binnenlanden slechts om de huiden gedood wordt, en het vleesch, hetwelk konde ingezouten worden, [illegible]. De uitvoer van suiker is met twintig ten honderd belast. De handel met *indigo* is een eigendom des Konings. De wijnteelt in het groot ten verkoop is verboden. Ook het voordeel van den hier welig tierenden katoenboom wordt aan de planters onttrokken. Alle katoen werd naar *Portugal* verzonden, en deze regering betaalde dan wanneer en zooveel zij telkens verkoos. Bovendien moeten de kolonisten tienden van alle voortbrengselen, van allen in- en uitvoer, en eene belasting van elken slaaf opbrengen.

Dus vereenigt zich dan alles, om den bloei dezer heerlijke volkplantinge tegen te houden. Even als *Tantalus*, omgeven van den grootsten overvloed, brengt de planter van *Brazilië* zijn leven in kommer en behoefte door.

Maar, er opent zich een aangenamer verschiet voor de toekomst. De tegenwoordige regering heeft haren zetel in *Brazilië* gevestigd, en het wingewest is in een hoofdland veranderd. De belangen des lands worden niet meer door afgezondene ambtenaren, maar onder het oog des Konings zelven gehandhaafd. Geleerden en kunstenaars van alle klassen vertrekken naar dit uitgebreide, heerlijke land; en dus hebben wij alle reden om te hopen, dat weldra het tafereel van hetzelve gunstiger en behagelijker zal uitvallen, dan het te voren opgegeven.

LETTEROEFENINGEN, *Mengelwerk* 1817 *no.* 8.

MOEDERLIEFDE.

Izaure trad ter stadspoort uit,
Bij stovend zomerweêr,
En lei haar' zuigling, dien zij droeg,
In 't mollig grasbed neêr.

En dankbaar hief zij hart en hand,
Gebogen naar Gods wil,
Zoo als het God gevalligst ziet,
Eenvoudig, vroom en stil.

En als zij 't amen had gezegd,
Doorgloeid van moedermin,
Zoo dook ze neder, moê en mat,
En sliep bij 't wichtjen in.

Maar ziet, daar schuift door 't lange gras,
Een giftige adder rond,
En blikt met vlammend oog naar rust,
En zoekt zich langs den grond;

En naakt, o Hemel! 't lieve wicht,
Dat zoo onschuldig sliep,
En bijt er op eens door 't mollig vleesch,
Een wond zoo zwart en diep!

Het kind ontwaakt met bang gegil,
Izaure rijst verbaasd,
Daar lag het wicht met bloed bevlekt,
En 't monster vlamde er naast!

En radloos stort ze op 't ongediert,
En grijpt het moedig op,
En slingert het ten bodem neêr,
En plet het hals en kop,

„ Ach God! ach God! het dierbaar wicht,
„ Dat mij uw liefde gaf,
„ Zoo de adder 't gif in de aders spoot,
„ Dan wordt het buit van 't graf."

Zoo kermt ze luid haar weegeklag,
Door foltrend' angst ontsteld;
Maar Moederliefde weifelt niet,
Wanneer 't haar' zuigling geldt.

Zij blikt omhoog, en beurt het wicht,
Dat daar zoo hulploos lag;
En 't was, of ze aan de hemeltin,
Der Englen toeknik zag.

En ijlings kust ze 't lieve kind,
En vreest noch graf noch dood,
En kust en zuigt, waar 't monster beet,
De zwadderplek weêr rood.

Nu snelt zij voort, haar woning in,
Na zulk een grootsch bedrijf;
En Edward, die het feit vernam,
Voer koude schrik door 't lijf.

Hem was het lot zoo norsch en wreed,
Zijn omzwaai hem niet goed;
Maar in Izaure met haar kind
Was 't lot weêr dubbel zoet.

Daar hoort hij 't leed, daar ziet hij 't kind
Met stollend bloed bemorst!
Daar ziet hij, hoe Izaure beeft,
En neêrzijgt aan zijn borst!

En 't vlug venijn verbreidt zijn kracht
Door bloed en ingewand;
En de eedle voelt het, voelt haar eind'
En drukt voor 't laatst zijn hand;

En ziet voor 't laatst haar' echtvriend aan,
En siddert voor zijn lot;
En zegt nog staamlend: „ God is goed!"
En geeft haar ziel aan God.

En de Englen voerden blij haar op,
Voor 's Almagts liefdetroon.
Die parel blinkt in reiner spheer;
Zij was voor de aard' te schoon.

En Edward kwijnt in smart en rouw,
Maar leeft nog stil en vroom;
En dikwijls nog verschijnt haar schim
Hem in den zoeten droom.

Dan vleit ze om liefde voor het kind,
En lacht, en drukt zijn hand,
En steekt den vinger blij omhoog,
En wijst hem 't vaderland.

Nu is het kind, het kind alleen,
Al wat op aard' hem lust;
Want, zonder kind, is vaak zijn beê,
Te rusten, waar zij rust.

En dikwijls treedt hij, de oogen nat,
Naar 't onvergeetbaar graf,
Dat hem zijn hoogste weelde ontnam,
En niets er weêr voor gaf.

En als dan 't knaapje naast hem zit,
En met hem weenen mogt;
Dan zegt hij: „ Kind, wees gij mijn kroon;
„ Want gij zijt duur gekocht!"

Het dichtstuk van den heer T. K. v. L., *de ware moeder*, en de dichtregelen *aan mijnen vriend W. D. v. T., bij zijne bevordering tot meester in de beide regten*, zullen in een volgend nummer worden medegedeeld.

Bekendmaking.

DE resident van Batavia, als van wege het gouvernement in last hebbende tot het bijeenbrengen van:

3 à 4 ponds kanon,
Draaibassen, lilaas of ander klein geschut,
Geweeren, en
Pistolen,

benoodigd tot wapening van kruisprauwen, welke ter beteugeling der zeeroovers moeten worden uitgerust, noodigt mits deze alle ingezetenen dezer residentie, welke in het bezit van de voormelde wapenen en genegen zijn, die tegen een' billijken prijs aan het gouvernement af te staan, daarvan binnen veertien dagen na dato dezes, opgave aan hem intezenden.

Batavia, den 10 november 1821.

De resident voornd.
BOUSQUET.

Bekendmaking.

DE resident van Batavia, in aanmerking nemende, de ongeregeldheden welke menigmaal voorkomen uit het staan blijven voor het locaal van het residentie-kantoor in de Koestraat van alle de ledige rijtuigen, toebehoorende aan personen, welke, hetzij voor eenen korten dan wel eenen langeren tijd, zich in het gemelde locaal moeten ophouden, en de belemmeringen welke daardoor aan de publieke passage te weeg worden gebragt, brengt, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, bij deze ter kennisse van een ieder, wien zulks aangaat, dat voortaan geene rijtuigen zich voor het voornoemde locaal langer zullen mogen ophouden dan tot het afstappen of weder intreden derzelve noodig zal zijn, veel min *aldaar* of *aan de overzijde*, zullen mogen blijven staan; doch gedurende den tijd dat zij verpligt zullen zijn te wachten, zich zullen moeten begeven, op het pleintje, om de hoek van de Koestraat, zuidwaarts gelegen en zulks op eene boete van *drie* guldens indisch, te verbeuren door dengenen, in wiens dienst het rijtuig zich op dat oogenblik bevindt, zullende niettemin in cas van oppositie het rijtuig door de politie dienaren naar het gemelde pleintje worden gebragt, en de voerders derzelve, ingeval van feitelijke resistentie tot eene gevangenis van acht dagen worden verwezen.

Batavia, den 22 november 1821.

De resident voornoemd.

BOUSQUET.

Bekendmaking.

DE resident van Batavia, als daartoe door den hoofd-directeur van financien gemagtigd, voornemens zijnde op nieuw voor den tijd van een jaar, ingaande met den 1sten januari aanstaande en eindigende met den laatsten december 1822 uittebesteden de leverantie van de volgende artikelen, als:

Van *Rundvleesch* voor de troepen te Weltevreden, Rijswijk en Mr. Cornelis, alsmede voor het militaire hospitaal te Weltevreden.

Van *Droege-visch.*
Tamerinde.
Sago.
Lamp-olie.
Klapper-olie.
Dinding.
Reusel.
Smeerkaarsen.
Lamp-katoen.
Groene katjang.

Alle te leveren in 's lands civiele pakhuizen.

Van *Brandhout*, te leveren in 's lands civiele pakhuizen, het militaire magazijn te Weltevreden, en dat der marine.

Van *Buffel-vleesch.*
Brood.
Melk.
Eijeren.
Hoenders.
Kleine dito.
Varkens-reusel.
Versche-boter.
Limoensap.
Sla-olie.
Soija.
Groenten.
Aardappelen.
Houts koolen.

Alle te leveren aan het militaire hospitaal te Weltevreden;

Van *Dood-kisten*, mede aldaar;

Van alle welke de tegenwoordige leveranciers met den laatsten december aanstaande expireeren, noodigt mits dezen elk en een iegelijk, die genegen mogt zijn hiervoor geheel of gedeeltelijk inteschrijven, of een mondeling aanbod te doen, zich voor of op den 8sten december aanstaande aan hem aan te melden of hunne inschrijvings-biljetten intezenden ten zijnen kantore in de koestraat, alwaar zoo wel als bij den kapitein der Chinezen en bij den Inlandsche kommandant *Mohamad*, op het Molenvliet, de voorwaarden waarop deze leverancien zullen worden uitbested, dagelijks, voor een ieder ter lezing zullen liggen.

Batavia, den 22 november 1821.

De resident voornoemd.

BOUSQUET.

Bekendmaking.

DE inspecteur van financien en waarnemend resident van Samarang, maakt hiermede aan een ieder bekend, dat op den 20sten dezer ten zijnen kantore zal worden geopend de inschrijving der leverantie van vivres en andere benoodigdheden ten dienste van het militaire departement en hospitaal alhier, bestaande in de volgende artikelen, als:

Rijst,	Ossen-vleesch,
Droogevisch,	Buffel-vleesch,
Sago,	Brood,
Suiker,	Melk,
Meel,	Vruchten,
Peper,	Eieren,
Koffij,	Hoenders,
Thee,	Varkens-reusel,
Azijn,	Versche boter,
Lamp-olie,	Limoen sap,
Brandhout,	Saade-olie,
Kaarsen,	Houts kolen,

De aanbesteding zal geschieden voor den tijd van zes maanden, ingaande met primo januarij en eindigende met ultimo junij 1822.

De gading hebbende zullen hunne aanbiedingen kunnen doen van den 20sten tot ultimo dezer, het zij in geschrifte of bij monde, zullende de conditien waarop de aanbesteding zal geschieden van heden af aan voor een ieder ter lezing liggen ten kantore boven vermeld, zoo wel als bij de hoofden der Javanen, Chinezen en Maleirs hier ter plaatse.

Samarang, den 6 november 1821.

De inspecteur van financien en waarnemend resident van Samarang.

H. J. DOMIS.

Advertentie.

ALLE degene, die eenig regt of pretensie hebben op het door de policie-bedienden in het regentschap Bangkallang achterhaalde vaartuig en verdere nalatenschap van wijlen den Anachoda *Londree*, in de wandeling genaamd *Lebee*, gevoerd hebbende opgemeld vaartuig, zijnde een pantjallang, met dewelke de genoemde *Londree*, omtrent het einde der maand februarij a. c., van Lingá vertrokken en over Bangkallang naar Banjoewangie gestevend is, doch het ongeluk gehad heeft van op laatstgemelde reize in de maand april daaraan, door eenige met gemelde zijne pantjallang passage naar Balij genomen hebbende Boegeneezen vermoord te worden, worden mits dezen opgeroepen zich te melden en te legitimeeren bij den ondergeteekende resident van Madura en Sumanap binnen den tijd van zes maanden, gerekend na dato dezer, ten einde opgemelde nalatenschap dan wel het provenu daarvan te ontvangen.

Sumanap, den 26sten october 1821.

De resident voornoemd.

ROESLER.

DE insolvente boedels van wijlen *David Martijn*; *P. J. van Zeeland*, *P. F. Eerhardt*, *J. C. A. Duurkoop*, laatst weduwe wijlen *C. Jonas* en *H. A. Hugenholtz*, aan de desolate boedelkamer overgegeven zijnde, zoo wordt, ingevolge provisioneel reglement, art 9, elk en een iegelijk, die aan dezelven iets verschuldigd is of van dezelven te vorderen heeft, verzocht, om daarvan opgave te doen, binnen den tijd van zes weken van heden afterekenen.

Batavia, den 10 november 1821.

Op last van de desolate boedelkamer.

De secretaris.

J. G. DE BOOSER.

DE insolvente boedels van wijlen *Pieter Piret*, *J. B. Wiegerman*, *J. C. Glavimans*, *E. F. Turr*, *Willem Pieter Engelbert*, *Johannes Petrus de Haas*, *A. Zonneschijn*, *J. G. de Niese*, *M. J. Caryao* en *Johanna Wilhelmina Crose* weduwe *Kloprogge*, aan de desolate boedelkamer overgegeven zijnde, zoo wordt, ingevolge provisioneel reglement art. 9, elk en een iegelijk, die aan dezelve iets verschuldigd is of van dezelve te vorderen heeft, verzocht om daarvan opgave te doen binnen den tijd van zes weken, van heden afterekenen.

Batavia, den 22 november 1821.

Op last van de desolate boedelkamer.

De secretaris,

J. G. DE BOOSER.

PRESIDENT en gecommitteerden in de weeskamer te Samarang, verzoeken elk en een iegelijk, die iets te vorderen heeft van, dan wel schuldig is aan den boedel van den op den 4 dezer, tusschen de eilanden van Batavia, overleden, *D. Arentzen*, daarvan aan hun, binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen.

Samarang, den 25 october 1821.

President en gecommitteerden in de weeskamer voornd.

Ter ordonnantie van dezelve.

De secretaris.

J. A. CLIGNETT, jr.

PRESIDENT en gecommitteerden in de boedelkamer te Samarang, verzoeken elk en een iegelijk, die iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan de boedels van, den Chinees *Oeij Koetjie*, en den Sipaijer *Minatoe Palandie*, de eerste te Joana, en de laatstgemelde alhier intestatus overleden, daarvan aan hun binnen den tijd van drie maanden aangifte of betaling te doen.

Samarang, den 30 october 1821.

President en gecommitteerden in de boedelkamer voornoemd.

Ter ordonnantie van dezelve,

De secretaris,

J. A. CLIGNETT, jr.

PRESIDENT en gecommitteerden in de weeskamer alhier, verzoeken elk en een iegelijk, die iets te vorderen heeft van, dan wel schuldig is aan den boedel van den op den 25 october jl. alhier ab-intestato overleden, *John Jacks*, daarvan aan hun, binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen.

Samarang, den 1 november 1821.

President en gecommitteerden in de weeskamer voornd.

Ter ordonnantie van dezelve.

De secretaris.

J. A. CLIGNETT, jr.

Advertentie.

DE kommissie in Java over het fonds ter aanmoediging van den gewapenden dienst der Nederlanden thans in de verpligting zijnde, om binnen kort aan het hoofdbestuur in het vaderland omstandig verslag te maken van den staat van gemeld fonds in dit gewest, doet, alvorens die verpligting te volbrengen, de onderscheidene alhier in betaling nalatige inteekenaren en contribuanten bij deze weten, dat, indien onverhoopt laatst gemelden, voor zoo verre zij in deze residentie wonen, in gebreke zullen blijven, vóór of uiterlijk den 1sten januari 1822, in handen van den ondergeteekenden, wonende op Rijswijk, het montant der gelden van hunne respective inteekeningen en contributien te betalen, zij als dan aan voornoemd hoofdbestuur zullen worden opgegeven, te zijn onwillig in het voldoen aan hunne engagementen ten opzigte van het fonds. Zullende men aldus het onaangename, dat er welligt in gelegen zal zijn, om, bij het algemeen jaarlijks door den druk publiek te maken verslag van het hoofd bestuur, te worden gesignaleerd als zulken, die aan hunne engagementen niet hebben voldaan, eenlijk te wijten hebben aan zich zelven, en geenzins aan deze kommissie, die nog ten overvloede, in den loop van deze maand, de kwitantien der bewuste onvoldane inteekeningen en contributien der be-

langhebben der betaling andermaal zal laten aanbieden.

Batavia, den 1sten nov. 1821.

Namens de kommissie voornoemd.
De Tresorier,
J. C. ROMSWINCKEL.

Bekendmaking.

DE kommissie voor de liquidatie van den Nederlands Indischen achterstand, van tijd tot tijd brieven ontvangende ter reclame van pretensien, waarbij notariele kopijen der originele bewijzen, tot verificatie dier pretensien worden gevoegd, verwittigt het publiek, dat de aard harer werkzaamheden niet gedoogt, om eenige correspondentie te dien opzigte met de belanghebbenden te houden, maar dat de *reclamanten* of hunne *speciaal gemagtigden*, *in persoon*, op zaturdag van elke week nog gedurende den loop dezer maand, blijkens voorgaande advertentie voor haar kunnen verschijnen, en als dan de oorspronkelijke bewijzen moeten overleggen, welke door de kommissie tegen reçu worden ingetrokken, kunnende mitsdien op de reeds ingezonden brieven geen regard worden geslagen, en moetende deze advertentie als antwoord op dezelven worden beschouwd.

Batavia, *den* 3 *november* 1821.

De secretaris der kommissie voornd.
DE VIRIEU.

Advertentie.

CURATOREN der Militaire School, maken bij deze kennelijk, dat Zijne Excellentie de Heer Secretaris van Staat Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, bij besluit van den 19den november 1821 n°. 12 heeft bepaald, dat alvorens jongelingen in eenige klasse bij de gemelde school te Samarang kunnen worden opgenomen, door hen zal moeten worden afgelegd, bij den onderwijzer der lagere school, ter plaatse alwaar zij woonachtig zijn, *een examen in de beginselen der lees- en schrijfkunde*, *van de nederduitsche taal*, *mitsgaders in de beginselen der rekenkunde*, en dat van dit examen een certificaat, geteekend door genoemden onderwijzer moet worden overgelegd, bij het rekwest om hunne toelating op deze school.

Batavia, *den* 21 *november* 1821.

ALZOO de raad van justitie te Samarang, op het door den procureur *Cornelis Johannes de Pecker*, in hoedanigheid als generale gemagtigde van wees- en boedelmeesteren dezer stede, bij rekweste gedaan verzoek, aan hem geaccordeerd heeft, citatie bij edicte op en de jegens de pretendenten, op den insolventen boedel van den voortvlugtigen *B. J. D. van der Wall*;

Zoo is het, dat ik *Daniel Pijl*, eerste deurwaarder en gezworen exploicteur bij welmelden raad, mits dezen dagvaarde, alle de pretendenten, op en tegens gemelden *B. J. D. van der Wall*, om te komparee ren ter rolle van welmelden raad, op woensdag den 9 januari 1822, des morgens om 7½ uur precies, ten einde aldaar voortte procedeeren tot het judicium preferentie et concurrentie.

Aldus gedaan en gepubliceerd voor de puije van de raad zaal van justitie, te Samarang dezen 9den october 1821.

De eerst gezworen exploiteur voornd.
D. PIJL.

Advertentie.

DE post-meester van Batavia maakt bekend aan allen, wien zulks zoude kunnen aangaan, dat hij in den vervolge op de drie gewone post dagen de brieven van partikulieren, tot vier uren des namiddags en niet langer zal aannemen, zullende de later bezorgd wordende brieven of geweigerd worden of blijven liggen tot eenen volgenden post dag.

Batavia, 23 *november* 1821.

De post-meester voornd.
C. J. CANTERVISSCHER.

Post-kantoor te Batavia.

WORDT ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het post-kantoor te Batavia paketten ter verzending van brieven geopend zijn, om te worden verzonden.

naar	schip	kapitein
Nederland,	*schip Clair*,	Hitchings.
Amsterdam,	*Amerik. schip Albion*,	Hazen.
Dito,	*Ned. Bethsij & Cornelia*,	Schroeder.
Rotterdam,	*Rotterdams Welvaren*,	Schlukel.
Antwerpen,	*Selima*,	Neurenberg.
Dito,	*Delpina*,	Boelen.
Dito,	*Helvetius*,	S. Swift.
Dito,	*brik Texel*,	J. Hosmer.
Engeland,	*Eng. schip Countes of Harcourt*,	C. Bunn.
Calcutta,	*Eng. schip Wellington*,	Maxwell.
Canton,	*Amerik. Levant*,	E. Cabot.
Amboina,	*Ned. brik Fredrik*,	J. Edwards.
Ternaten,	*dito dito Succes*,	L. Weintré.
Malacca,	*dito schip Mentor*,	Williamson.
Padang,	*Eng. schip Bombay*,	Maitland.

De brieven of paketten uit de Oostelijke districten kunnen ter verdere verzending onder adres van den postmeester, aan de post-kantoren te Samarang en Sourabaija worden bezorgd.

BATAVIA, *den* 22 *November* 1821.

De postmeester,
C. J. CANTERVISSCHER.

Post-kantoor te Samarang.

WORDT bij deze aan het publiek bekend gemaakt, dat alhier in lading liggen onderscheidene inlandsche vaartuigen, om in den loop der maand november te zeilen

Naar *Boegies Tewaje*.
„ *Mandhar*.
„ *Cottee*.
„ *Banjermasing*.

Brieven of paketten, kunnen ter verzending naar die plaatsen aan het post-kantoor, worden bezorgd.

SAMARANG, *den* 17 *November* 1821.

De fungerend postmeester,
C. L. TEMMINCK.

*** Getrouwd,
WILLEM COENRAAD WIJSZIJNSCKIJ, weduwenaar van *M. Jantzen*,
met
MARIA BAARENDS, weduwe van *C. L. Krause*.

Batavia, 11 *november* 1821.

*** Getrouwd,
C. ROSEMEIER,
met
H. C. CRISIUS.

Sourabaija, *den* 18*den november*, 1821.

*** HEDEN verloste door Gods-goedheid zeer voorspoedig van een welgeschapen zoon vrouwe *Ida Geertruida Meurs*, geliefde huisvrouw van
B. VAN DEN WORM.

Joana, *den* 7 *november* 1821.

*** HEDEN verloste van een zoon, vrouwe *J. M. Marthezc*, echtgenoote van
J. TIEDEMAN.

Batavia, 9 *november* 1821.

*** HEDEN verloste voorspoedig van eene welgeschapene dochter, de geliefde huisvrouw van
J. TROMP.

Batavia, *den* 12 *november* 1821.

*** HEDEN middag ten 5 uur verloste bijzonder voorspoedig van een zoon, *Catharina Jacoba Charlotta de Gigneux*, geliefde echtgenoote van
J. F. KRÄMER, *Christen Leeraar bij de Ev. Luthersche Gemeente te Batavia*.

Noordwijk, *den* 13 *november* 1821.

*** Op den 11den september ll., is aan boord Z. M. koloniale korvet de ANNA POLOWNA, ter reede Maccasser, voorspoedig verlost van eene welgeschapene dochter, *Anna Dorothea Noteman*, geliefde echtgenoote van den 1sten luitenant der koloniale marine.
F. H. MOMMA.

*** HEDEN verloste voorspoedig van eene welgeschapene dochter, de geliefde huisvrouw van H. C. D. BEIJNON.

Molenvliet, *den* 16 *november* 1821.

*** Op den 30 october 1821, overleed *E. A. Isaaks*, weduwe *Pieter Michiels*, in den ouderdom van 69 jaren, 3 maanden, 17 dagen.
J. N. ISAAKS.

*** Op heden den 31 october 1821 overleed alhier na eene kortstondige ziekte de wel-edele gestrenge heer *M. Langenberg*, in leven opperschrijver van Z. M. Eskader in de Oost-Indiën.

De kommissarisen in den boedel,
TOUSSAINT,
J. P. LIGTVOET, en
D. C. BASTING.

*** HEDEN op den middag ten een uur trof mij de zwaarste slag mijns levens, mijne geliefde vrouw *B. H. Appeldoorn*, stierf na kortstondig lijden aan de vernielende cholera morbus; zwaar is de slag, welke mij treft, te meer daar zij mij een onnozel zoontje nalaat, welke zijn duur verlies nog niet bezeffen kan.

Alle, welke haren deugdzamen en werkzamen aard gekend hebben, zullen met mij bezeffen, hoe groot dit verlies voor mij is.

G. DREFAHL,
Bode bij de Hoofd-directie van Financien.

Batavia, *den* 7 *november* 1821.

*** HEDEN overleed *Wilhelmus Franciscus*, oud omtrent een jaar, geliefde zoon van
F. W. VAN SONST ZELDENRIJK, en
A. H. W. VERWOERT.

Weltevreden, *den* 8 *november* 1821.

*** Op den 4den november 1821, is te Ceram overleden de heer *Jacob Halvemaan*, in leven eerste kommies aan het bureau van den resident van Bantam.

J. C. KOCK.
F. ABRAHAMSZ.
Agenten in den boedel.

*** Heden overleed, na eene ziekte van zes-en-twintig dagen, mijn geliefde echtgenoot *Jean Paul François Christin*, in leven eerste hoofd-kommies bij de Hoofddirectie van Financien, in den ouderdom van acht-en-twintig jaren, met wien ik slechts zeven maanden en drie dagen in den gelukkigsten echt was vereenigd.

Batavia, *den* 11*den november* 1821.

M. A. G. GRONOVIUS
wed. CHRISTIN.

*** HET heeft den Almagtigen God behaagd, mijne teedergeliefde echtgenoot de wel-edele gestrenge heer *Jacob Diderik Schutter*, kolonel en kapitein ter zee, en oud kommandant en chef der koloniale marine alhier, met wien ik sedert 25 jaren den allergelukkigsten echt heb gesmaakt, en op het punt stond van naar Europa terug te keren, in den ouderdom van bijna 55 jaren, na eene kortstondige ziekte, heden avond omstreeks acht uren, uit mijne liefde armen tot zich te roepen.

Ik verlies in hem den braafsten echtgenoot en mijne kinderen, van welke nog één zeer jong, die zijne vaderlijke zorg en opvoeding behoefden, den besten vader.

Brieven van rouwbeklag kunnen noch zullen mijne regtmatige droefheid niet verzagten noch verminderen, elk mijner vrienden verschoone mij dus daarvan.

A. H. d'EVERDINGE VAN DER NIJPOORT.
wed. *Schutter*.

Sourabaija, *den* 3 *november* 1821.

*** Op den 14den dezer is na eene kortstondige ziekte overleden de heer *F. Quitten*, in leven koopman alhier.

P. VAN DEN BERG, *executeur*.

Samarang, 16 *november* 1821.

TWEEDE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den* 24 NOVEMBER, 1821.

*** HEDEN overleed alhier de welede- gestrenge heer, *D. C. Basting*, in leven victualie-meester bij de Nederlandsche marine; een ieder die iets van hem mogt te pretenderen hebben, of wel schuldig zijn, worden verzocht hunne pretentien of betalingen te doen, binnen zes weken, gerekend van heden, aan den ondergeteekenden kommissaris in genoemde nalatenschap.

Batavia, 13 *november* 1821.

De opperschrijver, van 's Konings esquader in Oost-Indiën.
P. QUANT.

*** HEDEN overleed alhier, de weledele gestr. heer *Gerlof Jacob de Vries*, in leven luitenant der 2de classe bij de koloniale marine.

De testamentaire executeuren.
A. DEKKER.
F. HUFFENREUTER.

Batavia, den 16 *november* 1821.

*** HEDEN overleed na eene langdurige ziekte mijn geliefde broeder *J. W. Weerman*, in leven eerste klerk bij de hoofd-directie van financien.

A. WEERMAN.

Molenvliet, den 21 *november* 1821.

*** HEDEN behaagde het den Almagtigen, mijn teêrgeliefde echtgenoot *F. P. Berckenhoff*, in leven pakhuismeester te Batavia, van mijne zijde en zijne beide kindertjes te ontrukken.

WED. BERCKENHOFF,
geb. *A. Gaillard*.

Batavia, 22 *november*.

*** HEDEN overleed aan eene uitterende ziekte, in den ouderdom van 41 jaren, mijn geliefde echtgenoot *Jan Godfried Bockemöhl*; zijne vrienden en alle welke zijn braaf en menschlievend karakter gekend hebben, zullen gewis met mij, het verlies van eenen opregten menschenvriend in hem betreuren.

M. E. VAN LEEUWEN.
Wed. *J. G. Bockemöhl*.

Batavia, den 22 *november* 1821.

ALLE degenen die iets te pretendeeren hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den weledel gestrengen heer *M. Langenberg*, in leven opperschrijver van Z. M. Eskader in de Oost-Indiën worden verzocht hiervan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van eene maand, gerekend van dato dezes, aan de ondergeteekende kommissarissen in den boedel.

Batavia, den 5 *november* 1821.

TOUSSAINT,
J. P. LIGTVOET, en
D. C. BASTING.

ALLE die iets te pretenderen hebben van, of schuldig zijn, aan den boedel van wijlen *John Jacks*, in leven gezagvoerder van de brik VRIENDSCHAP, worden verzocht daarvan opgave en betaling te doen aan de executeuren *James Wilson* of *J. Anderson*, te Batavia, en *W. Menzies*, te Samarang.

Batavia, den 7 *november* 1821.

Notice.

ALL persons indebted to the Estate of the late *John Jacks*, formerly Commander of the Brig VRIENDSCHAP, are requested to make payment to *James Wilson* or *T. Anderson*, of Batavia, or to *W. Menzies*, of Samarang, the Executors; to whom also it is requested, that all claims on the said Estate may be transmitted without delay.

7th November 1821.

DE ondergeteekende binnen veertien dagen naar Europa vertrekkende verzoekt alle degenen, die iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn met hem te vereevenen.

Batavia, 8 *november* 1821.

BLEUMINK.

DIE iets te pretenderen heeft, of verschuldigd is aan den boedel van de weduwe *Pieter Michiels*, gelieven zich, binnen den tijd van zes weken, te adresseren aan den eersten executeur.

J. N. ISAAKS.

Batavia, den 9 *november* 1821.

ALLE, welke iets te pretenderen hebben van of verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen de heer *Jacob Halvemaan*, in leven eerste kommies aan het bureau van den resident van Bantam, worden verzocht hiervan binnen zes weken te rekenen van heden, opgave of betaling te doen aan

de agenten in den boedel.
J. C. KOCH.
F. ABRAHAMSZ.

Ceram, den 10 *november* 1821.

DE ondergeteekende en familie dit eiland op den 25 dezer verlatende, verzoekt nogmaals al de genen, welke iets van hun te pretenderen hebben of schuldig zijn, hetzelve voor bovengemelden tijd te komen vereevenen.

Et. GERVAIN.

DIE iets te pretendeeren heeft of verschuldigd is, aan den boedel van wijlen *G. W. J. Baron van Lawick van Pabst*, in leven kapitein plaats-majoor op het Fort Oranje, adressere zich in den loop van zes weken (van heden) bij den executeur,

J. P. PAULUSSEN,
Bij het 20*ste bataillon.*

Adres ten huize van den luitenant kolonel *Steeling*.

Sourabaija, den 8*sten november* 1821.

ALLE degenen, die iets te pretenderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den weledel gestr. heer *J. D. Schutter*, in leven kolonel en kapitein ter zee en oud kommandant en chef der koloniale marine alhier, worden bij deze verzocht, daarvan aangifte en betaling te doen, uiterlijk voor of op ultimo dezer maand, aan de ondergeteekende, welke op haar vertrek naar Europa staat.

A. H. d'EVERDINGE VAN DER NIJPOORT.
wed. *Schutter*.

Sourabaija, den 4 *november* 1821.

Advertentie.

EEN ieder, die iets verschuldigd mogte zijn, dan wel zoude te pretenderen hebben van en aan den boedel van wijlen den heer *Henrij Chedel*, gelieve daarvan zoo spoedig doenlijk opgave en betaling te doen, aan desselfs testamentaire executeur.

GILBERT LETOURNEUR.

Batavia, den 22 *november* 1821.

Notice.

ALL persons indebted to the estate of the late *Henry Chedel*, are requested to make payment to *Gilbert Letourneur*, the executor, to whom also it is requested, that all claims on the said estate may be transmitted without delay.

Batavia. Nov. 22. 1821.

ALLE degenen, welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van den op den 14den dezer overleden heer *F. Quitton*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen binnen den tijd van zes weken na dato dezes aan den executeur.

P. VAN DEN BERG.

Samarang, den 16*den november* 1821.

ALLE degenen, die iets te pretendeeren hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen, den weledele gestr heer *Gerlof Jacob de Vries*, in leven luitenant der 2de classe bij de koloniale marine, worden vergocht hiervan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken van heden af aan de ondergeteekende testamentaire executeurs.

A. DEKKER.
F. HUFFENREUTER.

Batavia, den 16 *november* 1821.

ALLE degenen, welke iets te pretendeeren hebben of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen *Anthonij Kickhefer*, gelieven daarvan aan den ondergeteekende opgave te doen, binnen den tijd van drie maanden.

J. REITH, *executeur.*

Princelaan bij Batavia, den 21 *nov.* 1821.

DIE iets te pretendeeren hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan de boedels van wijlen, *Bagoes & Asia*, gelieven zich te adresseeren binnen veertien dagen aan den ondergeteekende, als boedel redderaar.

A. H. JACOBS, qq.

Batavia, den 22 *november* 1821.

Vendu Advertissementen.

Op maandag den 26 *november* 1821.

VOOR het negotie huis van den heer *A. L. Forestier*, staande aan de westzijde van de groote rivier, van brandewijn in halve pijpen, roode wijn in kisten, glaswerken, lijwaten, spiegels, en diverse andere goederen meer.

En precies om 11 *uren.*

De volgende vastigheid, voor rekening des boedels van wijlen mejuffrouw *W. Bruins.*

Zeker erf, bebouwd met een steenen huis, en eene zaal, wagen huis en paarden stal, benevens een steenen pedak, staande en gelegen buiten deze stadspoort rotterdam aan de oostzijde van de verburgsgragt, in 't oosterveld het 17 deel van het blok L. sub n°. 74, 75, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189 en 190.

Waar van de belendingen ten vendu kantoor te zien zijn.

Op dingsdag den 27 *november* 1821.

OP weltevreden, voor het huis, laatst bewoond geweest door den 1 luit: *Looman*, van wagens, waaronder eene fraaije handchais, paarden, tuigen, extra fraaije meubelen, kroonen, lusters, spiegels, pendules, kleederen, linnengoed enz.

Op woensdag den 28 *november* 1821.

BIJ den luitenant kolonel *Halle*, op weltevreden, van extra nette wel geconserveerde huis meubelen, waar onder fraaije ambons- en wortel- houten tafels, penant tafels, enz. fraaije spiegels, schilderijen, christal en glaswerken, differente colliers granaten en bloed koralen, wagens, extra goede makassaarsche trek paarden, en een cadoe rijpaard, zijnde een valk groot 4 voet en 2½ duim.

Op donderdag den 29 *november* 1821.

IN den tuin van den heer *Miero*, op molenvliet, voor rekening des boedels van wijlen den heer *C. S. Stahl*, van Nederlandsche, Duitsche, Fransche, Engelsche, Deensche en andere boeken, blijkens rondgaande catalogus, voorts nog fraaije glas en zilver werken, meubelen, lijwaten, een bengaalsche palankin, wagens, eenige slaven en wat verder ten

dien dage ten verkoop zal worden aangeboden.

Als mede van eene slavin genaamd *Maewar*, naaister en huis meid, en eene slavin genaamd *Bintang*, naaister, strijkster en borduurster.

Op den 21sten december 1821.

ZAL door vendumeesteren ten overstaan van eene kommissie uit den raad van justitie te Batavia, krachtens appointement condemnatoir de dato 17 februarij 1820, worden verkocht, ter plaatse alwaar ten dien dage vendutie zal worden gehouden, de volgende vastigheid:

1 Zeker erf, bebouwd met een groot steenen huis, kombuis, slaven vertrekken, benevens verscheidene kamers, op de chinesche manier getimmerd, staande en gelegen buiten deze stadspoort utrecht, in het westerveld, het 7 deel van het blok P, sub no. 30.

Voorts zoo als de gedachte vastigheid, ter plaatse voorschreven gelegen en toebehoorende is aan den chinees *Kung Hoatkung*.

Diensvolgens is er iemand, die eenig regt, actie of pretentie op de voorschreven vastigheid zoude willen pretenderen, en zich opposeren tegen voorschreven executie, die kome en make het mij ondergeteekenden bekend.

Die gading heeft om gezegde vastigheid te willen koopen, die kome ten dage voorschreven, aanhoore de conditien en doe zijn profijt.

Aldus gedaan en gepubliceerd na voorafgaande klokkeslag van de puije van het raadhuis te Batavia den 23 november 1821.

De eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie te Batavia.

H. DE BOER.

BINNEN den tijd van veertien dagen, zal op eene der publieke te houdene vendutien voor rekening van wien het aangaat, worden opgeveild en verkocht het hol van het Hoekerschip EMERENTIA, thans gevoerd door kap. *W. Schipman*, groot 167 lasten, zoo als hetzelve hier ter reede is liggende, benevens deszelfs ankers, touwen, kabels, masten, rondhouten en toebehooren, voor nadere informatie gelieve men zich te adresseren bij

COLVILLE, JUTTING & Co.

Batavia, 16 *november* 1821.

Te koop

HET land Kampong-baroe bij Buitenzorg, nadere informatie bij den cigenaar.

W. N. SERVATIUS.

Te koop

DE brik ANNA MARIA, met dies inventaris, op zeer voordeelige condicien, te bevragen bij *C. Heijers*.

Te koop voor afbraak.

EEN nieuw gebouwde paardenstal, wagenhuis en een groot steenen bijgebouw, te bevragen bij den mandoor in den gewezen tuin van wijlen den heer *Catsa*, aan het einde der Jaccatrasche weg.

Te Huur

EEN HUIS op Rijswijk, te bevragen ter 's lands drukkerij.

Te koop

Vier goede slaven, als:

Statira, bekwame kokin, met hare drie kinderen,

Semira, fijne naaister, strijkster, huis- en lijfmeid,

Vrijdag, huisjongen, passerganger, en dispenser,

Cæsar, huis- en lijfjongen, omtrent 13 jaren oud,

Te bevragen ter Lands-drukkerij.

BIJ de heeren *Colville, Jutting & Co.* zijn per de schepen SELIMA, kapitein *Neurenberg*, en DELPHINE, kapitein *Boelen*, onderscheidene goederen aangebragt, als: excellente maderawijn in bottels, roode en rhijnsche wijn, genever, zout vleesch, seltzerwater, bier, Goudsche en Leidsche kaas, hammen, boter in dubbelde fust en in potten, lakens, &a. &a.

Batavia, 8 *november* 1821.

Advertentie.

BIJ de gebroeders *Beijnen*, zijn te bekomen roden wijn van *Rhader* madeira, port, malaga-wijnen, anizette, boter, chinasche, sigaren, europesche schoenen, dames katoene kousen, Hollandsche zwarte hoeden, enz.

Te koop

BIJ de gebroeders *Beijnen*, onharige padij.

BIJ *Boudet & Chateau*, in de nieuwpoort-straat n°. 3, is te bekomen beste sla-olie, (in manden), madeira wijn op heele en halve pijpen, fijne Fransche mans hoeden, Lionsche zwarte zijde, eerste kwaliteit, instrumenten voor de mathésis, sigaren van vier onderscheidene soorten, filtreer kannen voor koffij, &a. &a.

Advertentie.

DE heeren *Genier & Lagnier*, aangekomen van Marseilles, maken bekend dat zij hun magazijn hebben geopend in het huis eertijds bewoond door de heeren *van der Kaa & Haste*, op de groote-rivier en daar hun verblijf op Java, slechts voor een korten tijd is, zijn zij verpligt hunne goederen voor kontant te verkoopen.

Te koop

BIJ *G. Livett*, op de groote-rivier, oude madeira wijn in halve en kwart pijpen en in bottels, port wijn van London, hodgsons bier in vaten en bottels, cognac brandewijn, azijn, Bengaalsche tafel en Java rijst, versche Bengaalsche sigaren, tafellakens en servetten, &a.

For Sale,

BY G. LIVETT & COMP. Great-river-street.

OLD Madeira Wine, in half and quarter pipes and bottles, Port Wine from London, Hodgson's Ale in casks and bottles, Cogniac Brandy, Vinegar, Bengal Table and Java Rice, fresh Bengal Cheroots, Table Cloths and Towels, &c.

Te koop.

BIJ *A. L. Forestier*, no 3, groote-rivier, oostzijde, de volgende provisien, pas gearriveerd met het Amerikaansche schip NORTH AMERICA, kapitein *J. James*, als: allerbest Amerikaansch gezouten vleesch en spek, teer, pik, harpuis, genever, appel-brandewijn, brood, hammen, champagne, hermitage en madera wijnen, en best fijn meel.

Nog pas aangebragt met het Amerikaansche schip HELVETIUS, kapt. *S. Swift*, als scheeps behoeftens, likeur kisten, versche hollandsche boter, en diverse andere goederen meer.

JUST arrived, and for Sale by *Aug. L. Forestier*, at No. 3, Great-river-street, East-side, the following Provisions, now landing from the American Ship NORTH AMERICA, Captain *J. James*, viz: Superior American Beef and Pork; Tar; Pitch; Rosin; Gin; Apple Brandy; Whisky; Bread; Hams; Champagne; Hermitage; Madeira; and superfine fresh Flour.

Also just arrived, and now landing from the American Ship HELVETIUS, Captain *S. Swift*, Sundry Articles, Marine Stores, Liquor Cases, and good Dutch Butter.

BIJ *A. Levie* op de voorrei, zijn te bekomen diverse beste provisien, door de laast gearriveerde schepen aangebragt als mede beste banket, annijs beschuitjes, biter koekjes, flamboze koekjes, deventer en secretaris koeken, chocolaadjes, tulvelletjes, bruid suiker, jongens en meisjes muisjes, dominé klontjes &a., ingelegde en gedroogde vruchten, engelsche bokkens, hollandsche haring, anchovisch, &c. &c.

BIJ *E. Cornelessen*, zijn te bekomen pas aangebragte bengaalsche sigaren tot zeer billike prijs, zoo ook manilla sigaren, hollandsche rook & pruim tabak, echte kaapsche constantia wijn, diverse andere wijnen, bier, hollandsch water, genever, brandewijn, boter, kaas, hammen, gerookt vleesch, gezouten vleesch & spek, zoo als ook cajuits & volks hard brood voor scheeps gebruik en veele andere artikelen meer.

BIJ *Leps & Co.*, zijn te bekomen diverse, pas aangebragte goederen, waar onder bijzonder extra fraaije harp en grot spiegels, schilderijen, extra groote schilderij-glasen, en andere soorten bijjouterien, degens met stalen gevesten, parasols, eau de cologne en parfumerien, fijn billiard laken, liet en donker blaauw laken en casimier, flanel, hoeden, borstels, soep en thee lepels, jagt gereedschappen, voorts provisien en diverse andere goederen.

BIJ *S. E. HARTGENS*, zijn te bekomen, gemaakte mans kleederen, beste kist wijn, konjak brandewijn, genever, pas aangebragte boter en hammen, dames schoenen eau de cologne en meer andere goederen.

Goenoeng-sahario, *den* 22 *november* 1821.

BIJ *J. L. Perwerda*, zijn te bekomen de volgende pas aangebragte goederen, met het schip DE VROUW MARIA, kapitein *van den Berg*, van Rotterdam, als: delfsche boter in dubbele fusten, kaas, hammen, rookvleesch, osse hazen en tongen, saucissen de bologne, worst en rolpens in vaatjes, geperlde garst, siroop, genever in kelders, idem op aalbessen, voorts wijn van *Roest*, differente likeuren, kinder speelgoed, Hollandsch leder voor tuigen en zadels, dames zadels, roode maroquine koffers, lakens, linnens, jachtgereedschappen, Hollandsche rook en pruim tabak, snuif, zeep in kistjes, amandelen, muurstolpen en diverse goederen meer.

Weltevreden, *den* 24 *november* 1821.

BIJ *Kruijt & Burgers*, zijn te bekomen wollen dekens, witte spreijen en beddij tuigen.

OP de hoek van de jonkerstraat, regt tegen over het kollecteurs kantoor, zijn onder anderen tegen gereede betaling te bekomen: versche Samarangsche zuurkool en aardappelen, en Timoreesche witte uijen.

Freight and Passage,

TO SAMARANG & SOURABAYA.

THE brig CLEMENTINE, Captain *Lamaury*, of 160 Tons burthen, having excellent accommodations, will sail in the course of next week. Apply to Mess. *Deans & Co.*

Batavia, 7*th Nov*. 1821.

Vracht en Passage,

Naar Antwerpen.

MET het schip DELPHINE, gevoerd door *J. Boelen Johs Zn.*, vertrekt half december, adres bij *Colville, Jutting, & Co.*

Batavia, 8 *november* 1821.

Vracht en passage,

Naar Amsterdam.

MET het gekoperd fregat schip BETHSIJ EN CAROLINE, gevoerd door kapt. *C. Schroder*, heeft goede accomoditeiten voor passagiers en zal in den loop der maand december zeilen, adres bij

F. W. THORBEEKE, *jr.*

Vracht en Passage,

NAAR Amboina, Ternate en Timor, met het gekoperd fregat schip DE JACOBA, adres bij kapt. *Schmidt*, ten kantore van de heeren *Romswinckel & Brandt.*

Batavia, den 22 november 1821.

DE kapitein luitenant *E. Lucas*, door ongesteldheid gedurende zijn jongste verblijf alhier, buiten de mogelijkheid geweest zijnde, om voor zijn vertrek naar Europa van zijne vrienden afscheid te nemen, en echter deze gewesten niet willende verlaten zonder hen opregte dank te betuigen, voor de veelvuldige bewijzen van vriendschap, die hij gedurende zijn verblijf in Indien heeft mogen genieten, neemt de vrijheid zich door middel van dit blad van dien pligt te kwijten, terwijl hij zich onder toewensching van gezondheid en een bestendig welzijn, in de voortduring hunner vriendschap aanbeveelt.

Aan boord Zijner Majesteits brik IRENE, den 4 november 1821.

DE ondergeteekende geeft hierbij kennis dat hij niet langer de gemagtigde van den weledel gestrengen heer *A. F. van den Berg*, te Padang, is; de heeren *Colville, Jutting & Co.* zijn hier thans mede gechargeerd. ISAAC BURGESS.

Batavia, 8 nov. 1821.

THE undersigned gives notice, that he is no longer the Agent of *A. F. van den Berg*, Esq. of Padang; Messrs. *Colville, Jutting & Co.* having been appointed. ISAAC BURGESS.

Batavia, 8th Nov. 1821.

JOHANNA ELIZABETH HARTGERS, maakt bekend, dat zij de kleedermakers affaire van wijlen den heer *C. Castens*, geadsisteerd door eenen bekwamen europische meesterknecht, blijft aanhouden. Voorts zijn bij haar te bekomen, diverse gemaakte kleeding-stukken en meer andere goederen.

Goenong sahárie, den 8 november 1821.

DE ondergeteekende brengt hier mede aan het publiek ter kennis, dat hij alhier eene wagen verhuurderij heeft opgerigt.

Samarang, den 7 november 1821.

V. B MEIJER.

DE ondergeteekende, heeft de eer bij dezen publiek bekend te maken, dat hij alhier in het gewezen huis van wijlen, den wel edel gestrengen heer *M. Diepen*, een schoon heeren logement heeft opgerigt, verzoekt een ieders gunst en rekommandatie.

Samarang, den 10 november 1821.

H. TERVOORT.

kastelein.

Gevonden

EEN hond, behorende tot het zoogenaamde ras der leeuwtjes, adres voor den eigenaar ter 's lands drukkerij.

Verloren

OP zondag den 3den november, een Hollandsche zwarte wind hond; de genee die gemelde hond vindt en bij den tekenaar te Rijswijk brengt, kan op eene goede belooning staat maken.

Chs. LINDAM.

Verloren.

EEN zwarte KRUL-HOND, toebehoorende aan *W. H. H. van Riemsdijk.*

ANNONCEERE hiermede mijn repatriëren, en stelle tot mijn gemagtigden den kapitein der artillerie, *C. Naumann.*

J. J. NAUMANN, *gep. kapitein.*

ISAAC BURGESS, heeft tot zijne gemagtigdens aangesteld de heeren *Thomas Macquoid, John Davidson & David Alexander Fraser.*

ISAAC BURGESS has appointed as his Agents *Thomas Macquoid, John Davidson*, and *David Alexander Fraser*, Esquires.

DE ondergeteekende binnen kort, voornemens zijnde, naar Europa te vertrekken, verzoekt alle degenen, die iets van hem te pretenderen hebben of aan hem verschuldigd zijn, zulks in den loop der maand december te willen vereffenen.

A. L. BERGHUIS.

Samarang, den 10 november 1821.

Advertentie.

DE familie *van der Tuuk*, voor hun vertrek naar Nederland niet in de mogelijkheid geweest zijnde alle hunne vrienden te komen groeten en vaarwel zeggen, betuigt hen bij deze hunnen hartelijken dank voor de veelvuldige bewijzen van vriendschap gedurende hun verblijf alhier genoten, zich verder onder toebede van bestendige welvaart, in hun vriendschappelijk aandenken aanbevelende.

DE ondergeteekende, door ziekelijke omstanden genoodzaakt om deze Kolonien zonder verwijl te verlaten, zal dan ook binnen eenige dagen de reize naar Europa aannemen, vergezeld van zijne echtgenoote en haar-edele zuster, mejufvrouw *C. van Braam*; zoo wel zijne omstanden, als de kortheid des tijds, zullen hun beletten vele hunner vrienden vaarwel te zeggen, en het is om die redenen, dat de teekenaar, zoo voor zich als zijne echtgenoote en haar-edele zuster, bij dezen van allen met het hartelijkst mogelijk vriendengevoel afscheid neemt, onder dankbetuiging voor genotene vriendschappelijkheden, en aanbeveling van hun in de bijzondere voortduring van derzelver hoogachting, en dikwerf ondervondene blijken van vriendschap; aan een ieder te gelijk kennisgevende, dat hij tot zijne generale gemagtigdens heeft aangesteld, om zijne zaken bij absentie waarte nemen, de heeren *B. van Starckenborgh Jutting & J. C. Smulders.*

C. P. JUTTING.

Batavia, 21 november 1821.

WISSELS op Amsterdam, te bekomen bij *F. W. Thorbecke jun.*, groot roea-malakka n°. 23.

Batavia, den 23 november 1821.

C. G. & C. F. GOLDMAN, dit eiland verlatende, hebben tot hunnen gemagtigde aangesteld, den heer *L. J. F. de Weitzel.*

ALGEMEENE VERGADERING in de societeit *de Gezelligheid*, op woensdag den 28 november 1821, des avonds ten half zeven ure.

NB. wordende de heeren leden verzocht, hunne stem billetten tegens dien tijd inte zenden ter verkiezing eener nieuwe directie.

De secretaris,

C. K. DE GROOT.

TE KOOP, ter lands drukkerij Nederlandsche Staats-Almanakken voor het jaar 1821 à *f* 7.

GEDRUKT TE BATAVIA,
ter Lands Drukkerij.